

KIVETÍTÉS

Az állatorvostan és zoológus hallgatók lapja
VIII. évf. IV. szám - 2004. november-december

0.1048

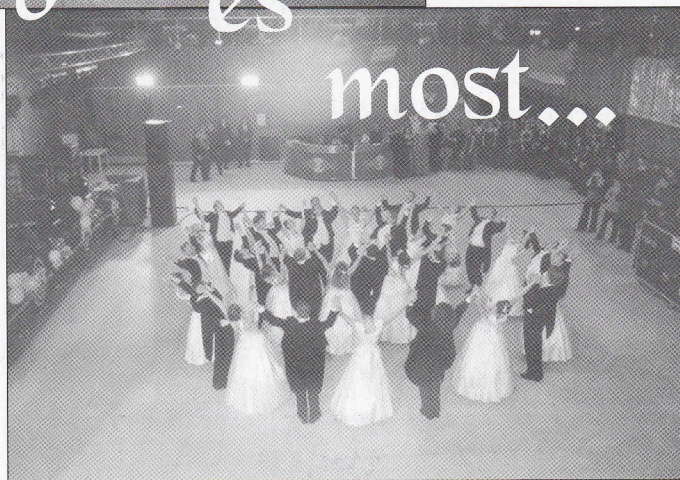
KOLLÉGIUMI MELLÉKLETTEL!

INGYENES

INGYENES

Gólyabál régen és

Szent István Egyetem
Állatorvos-tudományi Könyvtár
1078 Budapest, István u. 2.
1400 Budapest, Pf. 2.

Kiveséztük az anat profokat

Tartalom

Az anatómus élveboncolása	
<i>Interjú Prof Dr. Sótonyi Péterrel</i>	4
Anatómus és művész	
<i>Beszélgetés Prof. Dr. Hajós Ferencsel</i>	7
Magyar Állatorvosok Világszervezete	
<i>Összefoglaló a budapesti konferenciáról</i>	9
Gólyabál 2004.	
<i>Ha esetleg kimaradt valami... :)</i>	10
Gólyabál a törzsvendégek szemével	
<i>A sokadik Bál után...</i>	12
Lelemények II.	
<i>Vállogatás az ideai állattenyésztés-naplókból II.</i>	13
Kultúrrovat	
<i>szerveződik a kultúra, csak az a fránya vizsgaidőszak...</i>	14
Dani-quest	
<i>beszélgetés a leköszönő HÖK-elnökkel</i>	15
Sejt-elmés (elmés?) történet	
<i>Egy majd 25 éves mese</i>	19
Tudományos Diákköri Konferencia	
<i>mindenkinek gratulálunk!</i>	20
Felkészültél-e a vizsgaidőszakra?	
<i>kiVETítés kvíz</i>	21
Ismeretterjesztő rovat - 2. rész	
<i>amit előadásokon tanultunk</i>	22
Egy ágyban egy farkassal	
<i>Farkasok kutyaszerepben</i>	23

A Szerkesztőség a megjelent cikkek tartalmával és szellemiségével nem minden esetben ért egyet, azokért felelősséget nem vállal.

KÖSZÖNJÜK PROF. DR. VÖRÖS KÁROLY, DR. SZALAY FERENC, AZ ANATÓMIAI ÉS SZÖVETTANI TANSZÉK, A DÉKÁNI HIVATAL, A KOLLÉGIUM, A KÖNYVTÁR, A NORMATÍV KUTATÁSI BIZOTTSÁG ÉS A TANULMÁNYI OSZTÁLY ÖNZETLEN SEGÍTSÉGÉT!

kiVETítés

A SZENT ISTVÁN EGYETEM
ÁLLATORVOS-TUDOMÁNYI KARÁNAK
HALLGATÓI LAPJA

Megjelenik 500 példányban.

e-mail: kivetites@freemail.hu

Felelős kiadó:

Bendzsel Dániel, SZIE ÁOTK HÖK Elnök

Főszerkesztő:

Mark Hedberg

Főszerkesztő Emeritus:

Rév László Zoltán

Tördelés, design, címlap:

Kókány Zsófia

Szabó Réka

Rév László Zoltán

Szerkesztők:

Kókány Zsófia

Schneider Zita

Szabó Réka

Mark Hedberg

Munkatársak:

Bohák Zsófia

Horváth Judit

Kárpáti Csilla

Kiss Dominika

Kollár Eszter

Kosnás Attila

Márkus Bálint

Menyhért Zsuzsa

Nemes Gábor

Fénykép:

Anneli Harlem

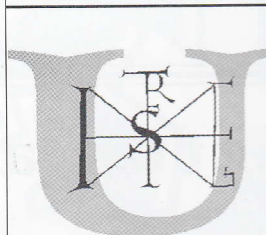
Kókány Zsófia

Borotai György

Nyomdai munkák:

mondAt Nyomdaipari és Szolgáltató Kft.

KIADJA AZ IAMS

Kedves hallgatók!

Mindig szomorú pillanat a Gólyabál az ember életében: ilyenkor már végképp megcsap minket a vizsgaidőszak hullagözös szele. De ki gondol erre, vagy bármi más nagy jelentőséggel bíró dologra azon az estén...? Hisz nem ez a cél, pusztán a felhőtlen (felelőtlen?) hangulat és az önfelelt szórakozás. Ebben volt ismét segítségünkre az IAMS Eukanuba, mivel az idei Gólyabál is az ő főtámogatásuk égisze alatt bontotta ki szárnyait .

Biztosan tudjátok, hogy a Gólyabál az egyik legtöbb utánajárást és szervezést igénylő rendezvényünk a tanév folyamán. A szervezők másfél havi kitartó és megfeszített munkája, állandó küzdelme az idővel és az anyagi gondokkal végül meghozta méltó gyümölcsét: megszületett a mű és Ti megint mulathattok egy teljes éjszakán át! Köszönjük Juditnak, Csabinak, és a mellettük tűzön-vízen át kiálló kollégáinknak!

A Bál hivatalosan hét órakor nyitotta meg kapuit és Fodor László Dékán Úr nyolc órai ünnepélyes megnyitóbeszédére már szép számmal gyűltek össze az Aulában a magyar és külföldi hallgatóink és külsős vendégeik. Ahogy már megszokhattuk, az est első programpontja a gólyák keringője volt. Az ezt követő gólyaavatást nagyon élvezték mind az érintettek, mind felsőbb éves társaik. Oklevél, csigolya, stb. Aztán jött az égbőlpottyant műsor, Marcival, Mikivel és Gryllus bácsi szerepében Pisti úrral a színpadon. Aki látta, annak nem kell magyarázni; aki nem, az

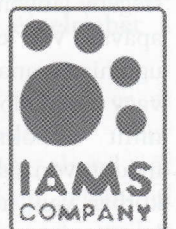
vessen magára... Mivel innentől a legtöbbeknek már csak egyre halványodó emlékképei maradtak november 13-a éjszakájáról, elmesélem, hogy az extatikus táncot még meg-megszakította Merci, az est háziasszonya és későbbi bálkirálynője, hol egy has- vagy néptánc bemutató, hol egy tombolahúzás kedvéért. Ne feledkezzünk meg a zenészekről sem, hisz DJ-k és zenekarok garmadája tette lehetővé a testek egyre öntudatlanabb, ritmikus vonaglását... Mint mindig, a Partycsókák vitték idén is a pálmát, bár a karaokeen is sok friss tehetség bukkant föl és adott tanúbizonyságot az állatorvostan-hallgatók veleszületett zenei képességeikről. Összességében remekül sikerült az ezévi Bál, a három teremben mindenki megtalálhatta a hozzá legközelebb álló zenei stílust, a büfék és a koktélbár sem hagyott kívánnivalót maga után (fogyasztottunk is - vodka-alma, Unicum gazdagon...). Egy visszajáró szellem kísértett csak a főt említett éjszakán: a Ruhatár Fantomja a lelkes ruhatárosok minden erőfeszítése ellenére irgalmat nem ismerve keverte össze a kabátjainkat, tüntette el sáljainkat, az esernyőkről nem is beszélve. Jövőre talán...

Egy sikeres rendezvényhez három elengedhetetlen tényező kell: jó szponzor, jó szervezők és jó közönség. Az első és az utolsó feltétel adott. Hiszen itt vagytok Ti (lelkes hallgatók) és itt van az IAMS Eukanuba (lelkes szponzor). De sajnálatos módon a középső összetevő valahogy hiánycikk lett az

utóbbi években. Valahogy mindenki élvezte a Gólyatábort, a Marek-napokat, a Gólyabált, a SZINÁ-t (ami idén a Hungaromed Kiállítás miatt maradt el, sajnálatos módon), az Equus-napokat. Valahogy mindenki feljogosítva érzi magát, hogy vádoljon minden szervezőt minden vélt vagy valós hiányosságért. Csak valahogy azt nem veszi észre senki, hogy az úgynevezett szervező ugyanolyan állatorvostan-hallgató, mint például Te. Ugyanúgy ZH-t ír másnap, ugyanúgy parázik a vizsgaidőszak előtt és ugyanúgy nincs ideje a családjára, a barátaira, a kedvesére, a hobbjára, az állataira, mint például Neked!

Tehát tisztelettel kérem minden kedves hallgatótársam, hogy ahelyett, hogy utólag temérdek jó tanáccsal látják el azt a pár gyereket, akik a vérüket kiizzadják, hogy itt nálunk is legyen közösségi élet, legyenek inkább jókor jó helyen! Ennyi! Mert ahogy egy klasszikus mondja: könnyebb máséval verni a csalánt. De még mennyire...

Nemes Gábor
IAMS-összekötő,
a SZIE-ÁOTK-HÖK
Szervezőbizottságának elnöke

A kiadvány az IAMS támogatásával készült

„Az anatómus élveboncolása”

interjú Prof. Dr. Sótonyi Péterrel, az Anatómiai és Szövetani Tanszék tanszékvezetőjével

Prof. Dr. Sótonyi Péter 1954-ben született, 1978-ban szerezte meg állatorvosi diplomáját. 1982-1986 között a SOTE Biológiai Intézetében dolgozott, itt védte meg kandidátusi dolgozatát 1989-ben. 1999-ben a hallgatók szavazatai alapján a Diákinfó c. felmérése alapján elnyerte az ország legjobb oktatója címét. Karunkon összesen 44 hallgatói díjat kapott: legjobb előadó, legjobb gyakorlatvezető mind a magyar, mind a német évfolyamonokon. 2001-től egyetemi tanár, az Anatómiai és Szövetani Tanszék tanszékvezetője.

Sótonyi Pétert mint tanárt már ismerik a diákok, viszont kevesebbet lehet tudni Önről mint emberről. Honnan indult a pályafutása?

Mosonmagyaróváron születtem, ez egyébként köztudomású, ugyanis nagy lokálpatrióta vagyok. Édesapám anatómus volt, a Mosonmagyaróvári Agrártudományi Egyetemen dolgozott, édesanyám néhány éve hunyt el. Feleségem zenetanár, zongora és szolfézs szakos. Fiam hatosztályos gimnáziumba jár, lányom egyetemista.

Igen, köztudott... Melyik egyetem hallgatója is?

A lányom régóta állatorvos akar lenni. Kezdetben le akartam beszélni, de annyira elkötelezett volt, hogy erről nem lehetett meggyőzni. Rendkívül nagy állatbarát, jól lovagol és igen szép eredménnyel került be. Két éven keresztül készítettem fel biológiából, ami egy külön sztori, mert minden alkalom abból állt, hogy a feleségem kérte, ne vesszünk össze, de ez legtöbbször nem sikerült. Panaszkodva jöttem ki, hogy a biológiát mindenkinek meg tudtam tanítani, csak a lányomnak nem. Most az egészséget nagy kedvvel csinálja, úgy látom, szorgalommal is. Felsőéves hallgatók már jelezték, hogy szegény lányom, nehéz lehet neki ilyen apával. Van egy mérce, amit át kell ugrania, az anatómiát öneki is pont úgy vagy még jobban meg kell tanulnia, mint másoknak. Fiam rendkívüli módon vonzódik az autókhoz. Abban a korban van, hogy autótervező szeretne lenni.

A családi hagyományokból eredt az állatok iránti vonzalom?

Kisgyerekkoromban kőműves szerettem volna lenni, ekkor építkeztek ugyanis a szüleim. Gimnazistaként már a

régészeti pálya érdekelt. A történelem iránti vonzalom az egész családban benne van. Édesapám szintén közel állt a régészethez, az elsők között vett részt honfoglaláskori lovas sírok feltárásában és a csontok meghatározásában. A kérdésre válaszolva 12 évesen kezdtem el lovagolni és a lovaglás abszolút szenvedélyemmé vált.

Jól tudjuk, hogy Ön versenyzett is?

Díjugrató voltam, persze nem ilyen súllyal. 1971-ben még úgy voltam kint Hollandiában, hogy a nyeregáskába ólmot tettek. A lovak iránti vonzalmam határozta meg elsősorban, hogy állatorvosi pályára jöjsek azzal a céllal, hogy lovakat gyógyítsak. Az élet finto-ra, hogy nem lovakat gyógyítok, hanem lovakat boncolok mint anatómus.

Nem is praktizált sohasem?

Nem, azonban a családban többen is állatorvosok és az egyetemi éveim alatt egy-két hónapot mindig állatorvosok mellett töltöttem. Másrészt nagy baráti társaságom van az állatorvosi karon belül és sokszor megkeresnek. A beszélgetések alatt képbe kerültem a vidéki ill. a klinikus állatorvosok problémáival kapcsolatban.

És utána egyszerűen csak itt ragadt az egyetemen?

Nem egészen. Volt egy évfolyamtársam, aki azt mondta: „Sótonyikám, te már első- másodéves korodtól nem állatorvos akartál lenni, hanem anatómus.” Ebben van is igazság, az anatómia iránti vonzalmam igen hamar megnyilvánult. Ez részben annak köszönhető, hogy állatorvosi anatómiai könyvek között nőttem fel. Az Ellenberger-Baum, a Nickel-Schummer-Seiferle vagy a Zimmermann úgy heverték az ágy szélén, mint másnál a mesekönyvek. Ugyanakkor az is

alapvetően meghatározó volt, hogy az anatómiában találtam meg leginkább az abszolút konkrétságot. Én roppantul vártam hallgató koromban, hogy jöjjenek a klinikai tárgyak és bizony sokszor eljutottunk a különböző betegbemutatók során a nyálkahártyák vizsgálatáig, de sosem tudtam, hogy mi is a baja az állatnak és ez kiábrándítóan hatott rám. Ehhez hozzátartozik még, hogy az anatómia tanszéken készítettem a TDK dolgozatomat és meghívtak kaptam Fehér professzor úrtól, a tanszék akkori vezetőjétől. Ez azzal is járt természetesen, hogy volt saját elképzelésem arról, hogy hogyan szeretném az anatómiát oktatni. Igazából csak akkor tudja megvalósítani, ha tanszék vezetését is átveszi.

Milyen tervei voltak ezzel kapcsolatban?

Azt hiszem, hogy már Hajós prof. tanszékvezetése alatt az oktatásban eléggé szabad keztem kaptam és az előadásokba bevontak. Előadtam éveken keresztül az 1. félév anyagát és zsigertanból és idegtanból is több előadást tartottam. A tájanatómia és biológia előadója voltam. Már akkor bevezetésre került több fakultatív tantárgy. Mindenesetre az oktatásban és a vizsgáztatásban is igen tevékenyen részt vettem. A tanszékvezetés átvétele után azokat az elképzeléseimet próbáltam megvalósítani, amiket a fejlett oktatástechnikai eszközök biztosítanak és így sikerült a plenáris gyakorlatok rendszerét bevezetni. Ez két célt is szolgál: egyrészt a kamerával közel tudunk menni az egyes képletekhez, másrészt teljesen egységessé válhat az oktatás. Úgy gondolom, ez nagy eredmény. A plenáris gyakorlatokat a mai napig én tartom, nem tudnám elképzelni az életemet anélkül, hogy ne preparáljak.

Minden nap veszek szikét és csipeszt a kezembe. Ha ezt nem tenném meg, igen hamar elérkezne az az idő, hogy csak papíranatómiát oktatték. Így elveszítené az anatómiaoktatás azt az élményszerűségét, amit véleményem szerint én át tudok adni. Abban is történt előrelépés, hogy még több fakultatív tárgy indult illetve a tájanatómia gyakorlatok lovon, a Nemzeti Lovardában zajlanak, így a hallgatók már alsóbb éves korukban találkozhatnak élő állattal.

Ön diákkorában nehezen kezelhető volt vagy inkább eminens?

Ha szerettem egy tanárt, annak a tanárját is szerettem, bár volt bizonyos kivétel... Az egyetemi orosz vizsgám történetéről annyit, hogy a tanárnő az első mondat után azt mondta: „Nyugodtan abbahagyhatja, annyi hibát ejtett, hogy ha a többi hibátlanul lefordítja, akkor is meg kell, hogy bukassam.“ Az egyetemre bekerülve, vidéki gyerekként a sok okos között nyuszinak éreztem magam. Sokan többre tartották magukat, mint amennyit értek; közöttük azt gondoltam, „mit keresek én itt?!“ Aztán kiderült a félévek során, hogy egész jól leteszem a vizsgáimat, a

nagyszájúak meg egyre fogynak. Ez adott a későbbiekben önbizalmat. Az egyetem első két évében jeles tanuló voltam, az orosz bukásom miatt nem kaptam meg a köztársasági ösztöndíjat. Harmadévben, félévkor még jó tanuló voltam... Hát év végén a 2,7-et sikerült sűrölnöm, de akkor már egy nagy szerelemnek a végórát éltük. Ekkor egy kicsit kiestem a tanulás ritmusából. A sebészet nagyon érdekelt volna, de a hetvenes években a sebészet a körömápolásnál kezdődött és végződött **A tanítás az elsődleges hobby az Ön esetében?**

Igen, imádom oktatni, nagyon szeretem a hallgatókat és szeretek közöttük lenni. Az oktatás majdnem pihenés számomra. Pedig néha 10-12 óráig is van egy nap. A hangom gyorsan regenerálódik, még soha nem kellett előadáson sutognom.

Ez ad állandó muníciót az ön számára? Az 1999-es év oktatója cím elnyerése után van még út feljebb?

Azért, hogy én lettem az év oktatója, mindenképp köszönet a hallgatóság-nak, akik ezt megszavazták, de közel sem biztos, hogy én vagyok a legjobb. Nagyon sok jó oktató van az

egyetemünkön és Magyarországon is. Nem azért csinálom, hogy elnyerjek egy díjat, hanem azért, mert belső késztetésem van rá. Az előadásaim előtt rendkívül ideges vagyok, hozzám se lehet szólni. Nem azért, mert nem készültem fel...

Tart egy kicsit a hallgatóktól?

Nem, még az sem. Rettenő belső feszültség van bennem. Amikor bent vagyok az előadóteremben, akkor minden megváltozik és megszűnik körülöttem. Épp azért vagyok a hallgatósággal is úgy, hogy ha nem szegeződik rám minden szem, akkor abban a pillanatban szóvá teszem, ahogy ezt tudják is. Ráförmedek valakire vagy ki akarom zavarni az óráról.

És ez nem túlzás néha? Nincs túl nagy tekintélye?

Ha tekintélyem van a hallgatóság előtt, annak kifejezetten örülök. Az nem baj, hogy az első években van egy bizonyos fokú félsz. Az sem baj, hogy rend van. Valamint az sem, ha a szemek rám szegeződnek, mikor én teljes szívemből próbálom átadni a tudásomat. Úgy gondolom, jogom van megkövetelni azt, hogy aki egyszer eljött, az valóban figyeljen. Nagyon jól tudom, hogy vannak előadók, akik szépen elmondják a magukét, és nem érdekli őket, hogy esznek közben vagy kimennek vagy épp ultiznak. Én fizikailag képtelen lennék úgy előadást tartani, hogy azt látom, nem figyelnek rám. Sokszor azt is tudom, hogy csak amiatt szólt a szomszédjának, mert lemaradt az írásban, de már ez is zavar. Kérem a hallgatóságot, hogy nézze el ezt nekem.

Adott esetben megalázottnak érezheti egy hallgató magát, amikor például felállítja az előadáson és elmehet a kedve az egésztől.

Úgy gondolom, hogy mégsem ez az általános. Nem hiszem, hogy embereket meg szoktam alázni, sőt megbántani. Kétségtelen előfordul minden évben egy-két eset, amikor valakire név szerint is rászólok az előadásokon, de annak előzménye van. És ha ezt nem tenném, úgy érezném, a fegyelem felbomlása igen gyorsan és láncreakciószerűen történne meg, ami

zavarna másokat, akik figyelni szeretnének, és azért az a többség. A tisztelet mellett szeretetet érzek a hallgatóságból irántam - példa rá a számtalan legjobb oktatói díj, amit tőlük kaptam - és ez azt bizonyítja, hogy nem jellemző rám, hogy megsértsek valakit, az meg végképp nem, hogy emberi mivoltában megalázzam, mert ezt a legmegvetendőbb dolognak tartom.

Vizgákon ön teljesen más arcát mutatja a hallgatóság felé, mint amit megszoktak. Ez egy tudatosan felépített cselekvés?

Nem, ez nem kimondottan tudatos, én általában segítőkész vagyok. Az oktatást úgy tudom segíteni, hogy fegyelmet tartok, és maximálisan átadom a tudásomat, míg a vizgákon visszagondolok arra az időszakra, amikor hallgató voltam. Ettől függetlenül nálam a lécet nem is olyan nehéz levérni. Elég sokan meg is buknak, mégis a lehető legtöbbet szeretném kihozni a hallgatókból. Teljes szívemből örülök, ha tud egy hallgató, és jó jegyet adhatok neki. Az én hallgató koromban is voltak oktatók, akik az előadáson népszerűsködtek, és a vizgán mutatták meg a másik arcukat. Én a vizgán megpróbálok a legnagyobb mértékben objektív maradni. A legkevésbé sem tud befolyásolni a vizsgázó előlétele, hogy szimpatikus vagy nem, sőt tulajdonképpen aki unszimpatikusabb, az jár majdnem jobban, mert azzal még inkább próbálok türelmes lenni.

Több éve irányítja a Tudományos Diákkört...

Egyik legfontosabb munkámnak tartom a TDK elnökséget. Úgy gondolom, hogy a hallgatóságot mind nagyobb számban be kell vonni a tudományos munkába. Igen komoly szervezőmunkával sikerült elérni, hogy tavaly is és az idén is minden hallgató, aki elindult a TDK konferencián, díjat kapott, ugyanakkor minden konzulensek tudtunk könyvtalványt adni. Sikernek könyvelem el, hogy megalapítottuk a Medveczy István díjat. Medveczy doktor kiváló tanár volt, mestertanári fokozatot kapott

annak idején és minden évben volt diákkörös hallgatója. Az ő emlékére hoztuk létre ezt a díjat, amit a legkiválóbb diákköri dolgozatot készítő hallgató kap meg. Én magam is rendszeresen vagyok konzulens, volt olyan év, hogy 3 TDK-hallgatóm is volt és büszkén mondhatom, hogy az egyik közülük OTDK-t nyert, de a harmadik díjat és egy különdíjat is ők hozták el, abban az évben meg is kaptam a mestertanári kitüntetést. Ugyanakkor igen rosszul esik az, hogy a hallgatók panaszai alapján számtalan tanszéken nincsenek kiírva a TDK-témák vagy esetleg nem is fogadnak hallgatókat. Úgy gondolom, hogy egy oktatónak, tanszéknek kötelessége minden jelentkezőnek a diákköri lehetőséget biztosítani. Fájó, hogy az oktatók igen kis számban jönnek el a konferenciára meghallgatni a rendkívül színvonalas előadásokat. Ugyanakkor szinte érthetetlen a hallgatóság részéről, hogy nem jelentkeznek még többen a diákkörbe, hiszen köztudott az, hogy aki a diákköri konferencián előad, annak a TDK-dolgozatát elfogadjuk jeles diplomadolgozatnak.

Milyen funkciót tölt be a Magyar Állatorvosok Világszervezetében?

A MÁVSZ-ban elnökségi tag vagyok, tavaly választottak meg a leköszönő Vetési professzor úr helyére. Ezt rendkívül fontosnak tartom, különösen a hallgatói tagozatot. A diákkörre visszautalva talán az egyik legnagyobb érdemnek tulajdonítom azt, hogy tavaly a határon túlról, így Kassáról, Bukarestből, Kolozsvárról is érkeztek hallgatók a diákköri konferenciára, akik előadást tartottak. Idén is érkezett négy hallgató Kolozsvárról.

A Kárpát-medencében élő állatorvosoknak, akik egy nyelvet beszélnek, nagyon-nagyon fontos, hogy egymás munkáját megismerjék, hiszen a Kárpát-medence egységes állategészségügyi rendszere továbbra is meg kell, hogy maradjon. Erre az egyik legjobb alkalom a MÁVSZ-on keresztül a különböző országokban élő állatorvosoknak rendszeres találkozója, szakmai programjai.

Lát valami különbséget a mostani és korábbi hallgatók között?

Igen nagy a különbség. Elsősorban, ahogy én mondani szoktam, ha én most lennék elsőéves hallgató, nem biztos, hogy el tudnám végezni az egyetemet. Hiszen 80%-a a hallgatóknak lány, mégpedig sok szép lány.

Óriási változás, hogy főleg az én időmben vidéki gyerekek jelentkeztek állatorvosira. Persze a akkor az állatorvosi munka faluhoz, vidékhez volt kötve, haszonállatokkal foglalkoztak. Most feltettem nemrég a másodéveseknek egy kérdést: hányan akarnak sertéssel és szarvasmarhával foglalkozni, 3-an tették fel a kezüket.

Ugyanakkor a mai hallgatókról elmondhatom, hogy intelligensebbek, nyelveket beszélnek, de fizikailag, sőt többnyire pszichésen is gyengébbek. Sokkal gyakoribb, hogy vizgán elsírja magát és sokszor éppen fiú, amiért a számított négyes helyett csak hármast vagy kettest kap.

Végül mit üzen a hallgatóknak?

Ez alatt az öt (vagy esetleg több) év alatt, amit az egyetemen töltenek, minél jobban használják ki a Budapest nyújtotta lehetőségeket: menjenek hangversenyekre, színházba, múzeumokba, sportrendezvényekre, keressék a kapcsolatot más egyetemistákkal is.

Emellett a szakmai oldalról azt tudom mondani, hogy törekedjenek arra már hallgató koruktól, hogy bármilyen kicsi dologban is, de abban ők legyenek a legjobbak.

Kókány Zsófia

Hedberg Mark

az interjú alapját Emőd László korábbi riportja képezte

Előző számunkban

**Prof. Dr. Hutýra Ferenc,
Prof. Dr. Kardeván Andor
és Bendzsel Dániel**
neve hibásan került közlésre. Az
elírásért elnézést kérünk!

Anatómus és művész

Beszélgetés Prof. Dr. Hajós Ferencsel

Budapesten születtem, a SOTE Általános orvos szakán végeztem, és ha valakire azt lehet mondani, hogy furcsa és kanyargós pályafutása volt és talán még van is, akkor én ezt magamról kijelenthetem. Orvosként diplomázva egy észak-magyarországi kórház sebészeti osztályára kerültem. Sebész szerettem volna lenni, de nagyon elégedetlen voltam az ott uralkodó körülményekkel, ezért két év után elmentem egy környéki faluba, ahol egy ideig falusi körzeti orvosként dolgoztam. Ez nem tartott hosszú ideig, mert behívtak katonának. Akkor még az egyetemistáknak nyári szünidőben kellett katonai szolgálatot teljesíteni, az orvosoknak pedig végzés után katonaeorvosit. Úgy döntöttem, valamelyik egyetemi városban elmegyek kórbonctanra, hogy a sebészeti szakvizsgáláshoz kórbonctannal készüljek föl. Ezek nagyon jól kiegészítik egymást, már nem úgy értem, hogy a sebészet termeli a kórbonctannak az anyagot, hanem, hogy a kórbonctani tudást igen jól lehet kamatoztatni a klinikumban.

Úgy volt, hogy megkapom azt az állást, és már be is költöztem Pécsre, a Pécsi Egyetemre, ahol az utolsó pillanatban közölték, hogy nem kórbonctan, hanem bonctan, anatómia. Így kerültem az Anatómiai Tanszékre, ahol egy egészen kiváló és nemzetközileg magasan jegyzett ember, Szentágothai János volt az anatómia professzora. Ott szembesültem először a nemzetközi színvonalal, és ott jött elő belőlem egyfajta oktatói hajlam, lehet, ez sokak szomorúságára. Megszerettem magát a tárgyat és az agy kutatást elsősorban, ami Szentágothai professzor specialitása volt. Amikor Szentágothai Jánost kinevezték Budapestre a SOTE Anatómiai Intézete igazgatójának, hívott, hogy

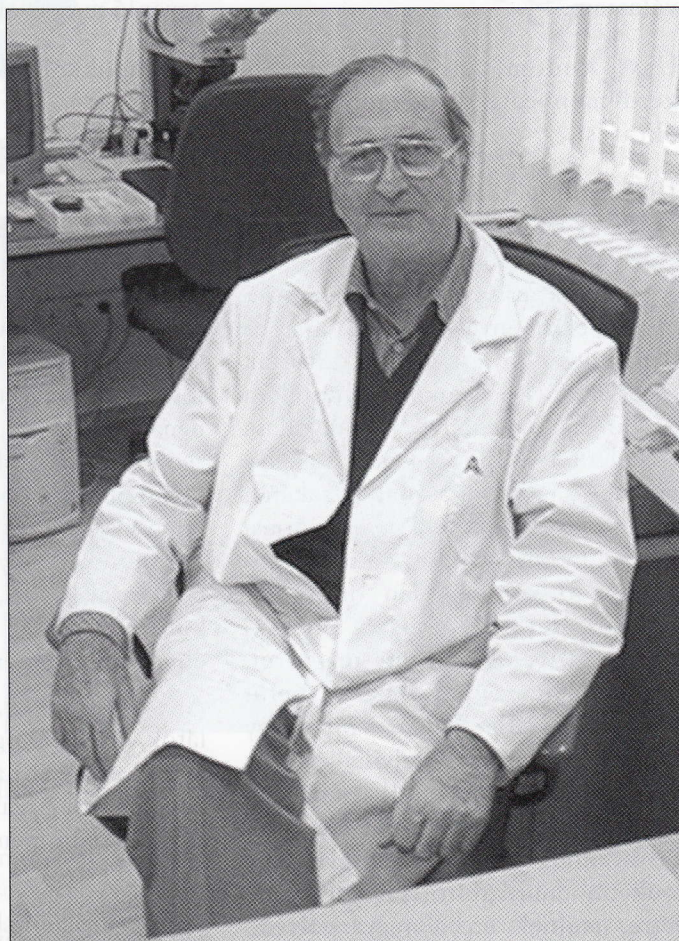
jöjjenek velem, így néhány nagyon érdekes és hasznos év után visszakerültem Budapestre.

A Semmelweis elég sokáig dolgoztam, a docensi rangig, majd a professzori kinevezés határáig jutottam. Közben többször voltam hosszabb ideig Angliában, Németországban, munkavállalás keretében illetve tanulmányúton. Akkoriban az anatómiát és a szövettant külön tanszék tanította. Szentágothai János kezdeményezte a morfológia az egységes oktatását, ami Pécsen már megvalósult, és

engem bíztak meg az ezzel kapcsolatos munkákkal. Tehát én párhuzamosan anatómiát és szövettant oktattam.

Majd 1987-ben kaptam egy felkérést az Állatorvosi Egyetem Anatómiai Tanszékére, amit hosszas, mintegy 2 percig tartó gondolkodás után elfogadtam. A rektor és az egyetem vezetése igen elégedetlen volt a tanszék állapotával, és az orvosegyetem akkori rektorához fordultak, hogy javasoljon valakit, és ő engem ajánlott.

Ami azt jelentette, hogy meg kellett pályáznom ezt az állást, de megkaptam a tanszékvezetői kinevezést és azóta itt tevékenykedem. Mikor a 65. évemet elértem, akkor a tanszékvezetésről a szabályok értelmében lemondtam. Én egy

európai és nemzetközileg elfogadható normának tartom, hogy 65 éves korában valaki a vezetői funkcióit adja föl és foglalkozzon tovább az oktatói munkával, de már csak a maga nevében és nem egy egész közösségért felelve. Azért is tudtam ezt nyugodt lélekkel megtenni, mert végig az a terv lebegett a szemem előtt, hogy egyszer Sótonyi Péter követ majd a tanszékvezetői poszton. Őt harmincöt éves kora óta ismerem, ő volt az első ember, akit még a Semmelweis dolgozva megismertem.

Úgyhogy ilyen szempontból ez az utolsó másfél évtized felhőtlen volt, és nagyon örülök, hogy akkoriban így határoztam, amit sokan nagy csodálkozással fogadtak.

Olyannyira nem bántam meg ezt a döntést, hogy amikor öt évvel az ide való kinevezésem után megüresedett a volt tanszéke, és megkérdezték, kívánok-e visszamenni, egyértelmű nem volt a válaszom.

Úgy tudom, a SOTE-n is kezdeményezte az idegen nyelvű oktatást.

1983-ban vetődött fel, hogy az egyetem próbálja meg a meglévő kapacitás fölöslegét külföldi hallgatók oktatásával hasznosítani. Furcsa előzményei vannak, hogy a Semmelweisen ezt miért tartották lehetségesnek. Amikor felhúzták a Berliini Falat, az NDK megalakulása azt jelentette, hogy az összes szakember még a fal felhúzásának éjszakáján átment nyugatra. Akkor egy óriási hullám indult meg, hogy a többi szocialista ország segítsen orvosokat képezni. Így 300 német hallgató tanult itt velünk együtt magyarul. De már akkor egy részüket németül tanították, tehát ismert volt, hogy itt van egy gárda, amelyik képes az egész stúdiomot németül leadni. Az akkori rektorhelyettes, aki meg volt bízva ennek a megszervezésével, egy szűkebb munkabizottságot hozott létre, aminek én is tagja voltam. Nekem az volt a feladatom, hogy felbecsüljem, hány hallgatót tudunk fogadni. Én a felvehető hallgatók létszámát a mikroszkópok számához kötöttem. Majd németül, később persze angolul is részt vettem a külföldiek oktatásában. Többek között az ide történő meghívásom is azzal a hátsó gondolattal történt az akkori rektor, Kovács Ferenc részéről, hogy segítsék meghonosítani a külföldiek oktatását, mivel én akkor már ilyen jellegű tapasztalatokkal rendelkezttem.

Professzor Úr az idegen nyelvű képzés igazgatója. Elégedett a külföldi képzés jelenlegi színvonalával?

Ezzel nem nekem kell elégedettnek lenni, hanem a hallgatóknak. Csak azt tudom, mi megpróbálunk mindent elkövetni, hogy amit a magyar hallgatóknak nyújtunk, azt a külföldieknek is nyújtsuk. Igyekszünk egyenlő mércével mérni.

És magukkal a külföldi diákokkal elégedett?

Pár évvel ezelőtt még azt mondtam volna, hogy elégedett vagyok... Megmondom, miben vagyok egy kicsit csalódott: azt hittem, hogy nagyobb etnikai keveredés fog kialakulni az egyetemen. De valahogy szomorúan látom, hogy nagyon elkülönült csoportokban vannak: norvég a norvéggal, német a némettel, és nem alakulnak ki spontán kapcsolatok. Ezzel nem kívánom azt mondani, hogy bármi ellenségeskedést látnék magyarok és külföldiek, vagy külföldiek egyes csoportjai között, de nincs meg az a keveredés, ami ezeket az éveket élményszerűvé tenné.

A másik dolog, amit szomorúan látok, az az, hogy akik el mernek menni egy szál hátizsákkal autóstoppal Nepálba Afganisztánon keresztül, azok Budára nem merészkednek át innen Pestről, a VII. kerületből. És azt tapasztalom, hogy önmaguktól sem a várost, sem az országot nem ismerik meg. De hadd mondjam el ugyanezt a magyarokról is.

Úgy vélem, ez nem igénytelenség, inkább csak valamiféle barrier átlépése lenne szükséges. Valahányszor valamiféle szervezett program van, az mindig nagyon sikeres, ezért én úgy gondolom, hogy egyfajta kulturális menedzselésre nagy szükség volna.

Professzor Úr tanult valaha rajzolni vagy erre születni kell?

Nem, soha nem tanultam. Négyévesen lerajzoltam perspektivikus rövidülésben egy kinyitott szekrényt, amiben lógtak a ruhák, és attól kezdve mindig engem kértek

meg rajzolni. Aztán egyszer nagyon csúnyán eltörtem a jobb karomat, kilenc hétig gipszben volt, és büszke voltam rá, hogy bal kézzel is meg tudtam ugyanazt csinálni, sőt fejjel lefelé is. De annál azért többet tudok a modern képzőművészetről, hogy ezt komoly tehetségnek értékeljem, mert maximum egy karikatúrista pályafutáshoz elég. Ehhez inkább egy speciális látásmód szükséges. Bármilyen nevetséges is, azért vállaltam el az állatorvosi anatómia oktatását a humán anatómia után, mert ott is igen sokat rajzolva adtam elő, csak ott minden nézet ventralis, itt pedig oldalról vagy dorsalisán ábrázoljuk a képleteket. Nekem pedig semmilyen gondot nem okozott beszéd közben átgondolni, hogy hogyan rajzoljam.

A zene milyen szerepet játszik az életében?

A zene egy komoly kaland volt, majdnem hivatásszerűen csináltam. Tizenöt éves koromban támadt egy gondolatom, amit a mai napig nem tudtam elhessenteni, hogy egyszerűen hangszeres előadóművésznek lenni, az nem ér semmit. Tudom, hogy ez nagyon provokatív gondolat, de ha végignézzük Bachtól Bartókig, mind-egyik nem csak fölényes virtuóza volt hangszerének, de azokat a műveket meg is írták. Úgyhogy a mércét egy kicsit magasra helyeztem.

Végülis úgy döntöttem, inkább más-sal foglalkozom. És furcsa módon az agykutatás, ami a szakterületemmé vált, illetve maga a kutatói munka ki tudta elégíteni az alkotásvágyamat. De a zene vörös fonálként húzódik végig az életemen, nemcsak mint örömforrás, hanem mint tartalmas életre ösztökélő, a szükséges elégedetlenségi szintet fenntartó valami.

Kókány Zsófia
Mark Hedberg

Magyar Állatorvosok Világszervezete

Összefoglaló a budapesti MÁVSZ Konferenciáról

A Magyar Állatorvosok Világszervezetét 1997-ben Magyarországon illetve más országokban élő magyar állatorvosok alapították többek között azzal a céllal, hogy ápolják a kapcsolatokat, a hagyományokat és könnyebbé tegyék a szakmai információ- és tapasztalatcserét, valamint segítsék a graduális és posztgraduális képzést. 2002-ben megalakult a Szervezet Hallgatói Tagozata is. A MÁVSZ 2004. november 19-20-án rendezte meg az Egyetemünkön őszi konferenciáját, amelyen több, mint 300 állatorvos, illetve állatorvostanhallgató vett részt.

A legtöbben a határon túlról, elsősorban Romániából, Szlovákiából, Ukrajnából és Szerbia és Montenegróból jöttek hozzánk. A diákok külön említést érdemelnek, Erdélyből több, mint 10, Vajdaságból 3, Szlovákiából 5, Kárpátaljáról egy hallgató érkezett. A november 24-i Tudományos Diákköri Konferencián is négy kolozsvári diák mutatta be a munkáját.

A hivatalos program pénteken reggel kezdődött. Szabó Vilmos államtitkár megnyitója után plenáris előadások hangzottak el az élelmiszerhigiénia és az élelmiszerbiztonság kapcsolatáról, az élelmiszeriparra és az állati eredetű hulladékok megsemmisítésére vonatkozó uniós szabályozásról, az élőállat-szállításról és az egyedi állatazonosításról,

az echinococcosis/hidatidosis jelentőségéről napjainkban és végül egy magyar állatorvos USA-beli praxisépítésének történetéről. A délután folyamán a gyönyörűen felújított Uránia N e m z e t i Filmszínházban a Trianon c. film vetítése került sorra, amelyet kerekasztal-beszélgetés követett az alkotás rendezőjével, Koltay Gáborral, Duray Miklós történésszel, valamint az Európai Parlament egy képviselőjével. A moziban tartott esti állófogadás kellemes hangulatban zajlott.

Másnap a társaság egy része az Üllői Nagyállat Klinikán vett részt a szekciótúlélen, ahol a kólikás ló vizsgálatáról, lóortopédiáról, lovak májbetegségeiről, lovak adás-vételi röntgenvizsgálatáról, a tejtermelés gyakorlatáról, valamint takarmányozási ismeretekről esett szó. A Kisállat-szekció előadásain a mániáról, fogeltávolítási módszerekről, kölyökkutyák hasmenéssel járó fertőző megbetegedéseiről, hepatitisz encephalopathiákról, a fültájék anatómiájáról, végül az utóbbihoz szorosan kapcsolódva a külső-és középfül-gyulladás sebészetéről hallhattak az érdeklődők. A programokat záró közös ebédnek is Üllő adott otthont. Ezen kívül a határon túli állatorvosoknak lehetősége nyílt arra is, hogy megis-

merkedhessenek az itteni praxisok működésével, szervezett látogatások révén.

Nagy eredménynek és az összefogás bizonyítékának tartom, hogy ilyen sokan jelen voltak az eseménysorozaton, amellett, hogy szakmailag is hasznosnak bizonyult a két nap. A következő konferenciára tavaszig várni kell, ám akit érdekel, a Szervezetről addig is tájékozódhat a www.mavsz.com címen.

Kollár Eszter
Hallgatói Tagozat

Fotó: Borotai György

Gólyabál 2004

Zsóka Pharma

Azt hiszem idén sem csak az elsősök várták már izgatottan a november legnagyobb hallgatói, kulturális eseményét, a Gólyabált. Így van ez minden évben, hiszen a számtalan Equus-buli után már mindannyiunk lelkének jót tesz egy kis emelkedettebb hangulatú szórakozás. A hagyományosan színvonalasra tervezett rendezvényt rendszeresen megtisztelti jelenlétével karunk oktatóinak többsége is. Reméljük idén is mindenki kellemesen szórakozott a Bálon.

Talán még az elsősöknél is jobban csak mi, szervezők vártuk már ezt az estét. Nem áll szándékomban senkit sem untatni a szervezés részleteivel, vagy arról panaszkodni, hogy milyen borzasztó bonyolult és kimerítő dolog egy ilyen rendezvényt összehozni másfél hónap alatt (pláné, hogy közben nekünk is épp úgy vannak óráink, gyakorlataink, ZH-ink, mint mindenkinek). Valamit viszont el kell ismernünk; igazán volt Sótonyi Professzor Úrnak, amikor azt kifogásolta, hogy elsősök is részt vesznek a bál szervezésében. Talán nem is az a legnagyobb baj ezzel, hogy eredetileg értük/nekik lenne az egész, hanem az, hogy egy elsős nem rendelkezik itt még elegendő helyismerettel és kapcsolatokkal, ami pedig elengedhetetlen lenne. De hát hol voltak a híres felső évesek szeptemberben, amikor pályázni kellett a szervezésre? Senki sem jelentkezett.

Ha végül Czinder Csaba nem keres meg engem, hogy segítsék és csináljunk valamit, akkor nem is lett volna idén Bál? Most már nem kérek senkinek a nagyon bölcs tanácsaiból, hogy ezt így meg úgy lehetett volna. Segített volna akkor, amikor kértük, ahogy tették ezt Lapcsák Kata, Rév Laci, Mark Hedberg, Faragó Jani, Vissi Kadosa, Forgách Ádám, Répánszky Ádám, akiknek ezúton is nagyon köszönjük. Amúgy az ilyen utólag rettentő okos versenyzőknek tudom javasolni, jövőre elöttetek a lehetőség, csináljátok másképp. De lássuk miért is dolgoztunk annyit, hogy szervezőtársam Csabi akaratán kívül le is adott néhány kilót.

Dékán Úr megnyitóbeszéde után hagyományosan megnézhattuk a gólyák nyitótáncát. Nem volt hiábavaló az a sok gyakorlás (és persze a fodrásznál, sminkesnél töltött órák sem), a végeredmény megérdemelte a hatalmas tapsot. Majd a gólyaavató következett és az oklevél a csigolyákkal, melyeket így, túl a csonttani beszámoló a többség elsőre fel is ismert. Szerencsére a felsőévesek passzivitása nem csak a szervezésre terjedt ki. Az előző évek gyakorlatával szemben gólyáink idén nem tudták mit fognak kapni, így teljes lehetett meglepetésük és örömük. Később Seherézádé lányai büvöltek el minket

hastáncukkal, aztán a Butykos Néptáncegyüttes szokásosan színvonalas előadását élvezhették.

Az éjjélkor megkoronázott boldog bálkirálynő, Veres Mercédesz és a bálkirály Kapp Péter segítettek a tombolasorsolásnál. Volt ott rengeteg értékes ajándék: belépők, könyvek, orvosi felszerelések, kollégiumi túlélőcsomag, Anatómia CD Sótónyi Professor Úrtól, repülőjegyek, rafting túra, nyelvtanfolyam, minden, mi szem s szájnak ingere. (Együttal kérném a National Geographic előfizetés nyertesét, hogy keresse fel a szervezőket, különben nem fogja tudni érvényesíteni nyereményét.)

Az aula márvány padlóján a táncos lábúak a Clubbin' Budapest, majd a Particsókák zenéjére rophatták, míg a tornateremben DJ. Mighty és DJ. Deby vezényelte az önfeledten szórakozók ritmikus vonaglását. Az étteremben fellépett a GreenPeach együttes, melynek tagjai között a dobos személyében egy állatorvostan-hallgatót, Lehner Lacit üdvözölhettük. Akinek mindez nem volt elég, az hajnalig mulathatott/mulattathatott a karaoke-nál.

Méltán volt népszerű a koktélbár, a fiúk nem csak látványos, de igazán ízletes italokat keverték nekünk és a büfére sem lehetett panasz. Különösen annak a külföldi lánynak nem, aki (a büfések elmeséléséből tudom) megunva a

várakozást a sorban, úgy döntött (bizonyára a pultosokat kímélendő), hogy Ő kiszolgálja magát a palacsintából, majd távozott. Mivel táskáját ott felejtette, kénytelen volt visszamenni, de fizetés helyett másodszor is csak vihogással és gyors távozással válaszolt a büfések döbönt arckifejezésére. Reméljük legalább ízlett neki.

Szóval jól szórakoztunk. És hogy milyen jól tudnak szórakozni a messze földön híres állatorvosok, azt mi sem mutatja jobban, mint a másnapi kárlista: törött székek, lepottyant szappan- és papírtartók, eldugított lefolyók. A kedvencem mégis a talált tárgyak listája: 2 pár cipő (ezek már megtalálták gazdájukat), néhány pulóver és kardigán, esernyők, egy fekete női kiskabát (azt nem értem, az illetőnek nem tűnt fel, hogy kabát nélkül megy haza abban a hidegben?), egy fekete hajkefe, számtalan sál, egy furcsászöld férfi zakó (állítólag ez is gazdára talált, bár nem hiszem, hogy azt valaki nem direkt vesztette el), jó néhány harisnya és egy jobb időket látott fehér melltartó. Ha valaki esetleg ráismer már elveszettnek hitt tartozékaira, bátran érdeklődjön a szervezőknél vagy keresse a HÖK irodában.

Horváth Judit
szervező

Gólyabál a törzsvendégek szemével

PROF. DR. SÓTONYI PÉTER:

Tavaly volt a harmincadik, idén így a harmincegyedik gólyabálom. Egy alkalommal nem voltam, mikor külföldön tartózkodtam. A gólyabál véleményem szerint a hallgatóságnak egy kiemelt eseménye. Nagyon szép gólyabálokra tudok visszaemlékezni az itt eltöltött idő alatt. Amikor én kezdtem az egyetemet, a mi bálunk a Kertészeti Egyetemen volt és nagy izgalmal mentünk. Elmondhatom, hogy később is, amikor a mi aulánk már megépült, az itt lévő gólyabálok is mindig nagy élményt jelentettek számomra. Kezdetben azért, mert rendkívül jól szórakoztam, később viszont azért, mert mindig úgy gondoltam, hogy a hallgatóságot a jelenlétemmel megtisztelem.

Régen sokkal több tanár járt a gólyabálra. Amikor elsőéves voltam, azt hiszem valamennyi professzor ott volt. Scheiber professzor úr és Kraiss Gábor akkor adjunktusok voltak és nekünk nagy élményt jelentett, hogy együtt whiskyztünk velük egy külön teremben.

Rendszeresen összejött a tanároknak egy komoly csoportja: Túry tanár úr, Kutas tanár úr, Horváth Sándor, a testnevelési tanszék akkori vezetője. És mi magunk oktatók is rendkívül jól éreztük magunkat.

Rendkívül sajnálatos, hogy a mai időkben alig-alig járnak el oktatók. Ez volt az első év, amikor rajtam, feleségemen és Bartha professzor

úrékon kívül még Bajcsy doktort és Deli Leventét láttam az oktatók közül. Számomra érthetetlen az, hogy még a fiatal kollégák, a PhD hallgatók sem jönnek el.

A korábbi gólyabáloknak, értem ezalatt, még négy-öt évvel ezelőtt is rendkívül színvonalas műsora volt: tanárok parodizálása vagy maguk a felsőbb éves hallgatók produkciói.

Jól elszórakoztatták a közönséget is, és mintegy megtisztelték a gólyákat is. A műsor nívója az elmúlt időkben egyre csökken. A másik dolog: nem is olyan régen még szokás volt, hogy pl. a keringőben részt vevő hallgatók utána felkérték a tanáraikat, a lányok a tanárokat, a fiúk a tanárok feleségeit, vagy épp a szüleiket, és azzal folytatódott a bál.

Ugyanakkor azt is meg kell mondanom, hogy ez volt az első év a gólyabálok történetében, hogy nem volt tanári asztal, nem tudtunk leülni. Illetve később, mikor szóvá tettem, egy darab papírra ki volt írva, hogy „tanári asztal“, de hallgatók ültek ott. Mi megálltunk mögöttük, az egyik fölemelte a papírt, ránk vigyorgott, lefordította, majd tovább ott ültek.

Ez mindenképpen rosszul esett. Nem arról szól a történet, hogy én a tanári asztalnál kívánok pöffeszkedni, eddig sem azt tettem. Akik ismernek, azok látták, hogy elég sokat járkáltam a gólyabálok ideje alatt az elmúlt években is. Most is jól éreztem magam személy szerint, mert én a minden hallgatóval leálltam beszélgetni, ez sokszor családi konfliktushoz is vezetett, mert szegény feleségemnek gyakran egyedül kellett lenni. Elhiszem, hogy a biztonságot növeli a fizetett biztonsági őröknek a jelenléte, ugyanakkor engem semmiképpen nem töltött el jó érzéssel, hogy különböző fülhallgatók, kopaszra

nyírt emberek szaladgálnak a teremben és nem hallgatók vigyáznak a rendre.

Azt is meg kell mondanom, hogy a hallgatóság is egyre közömbösebb. Van egypár ember, akin látom, hogy szívét-lelkét kiteszi a szervezésben, ugyanakkor a nagy többség nem vesz részt benne. És ez már nem a mi hallgatóságunk szórakozását szolgálja és sajnos ezt kell a csütörtök esti klubról is megállapítanom. Annál is inkább merem ezt állítani, mert 1988-ban én voltam az, aki létrehoztam egy klubot az aulában és minden hétfőgőn nagyzenekart hívtunk. Minden hétfőn az akkori rektor előtt vigyázban álltam, mert a szomszédok feljelentettek minket, hogy zaj volt. Volt olyan professzor, aki akkor azt mondta, hogy elkopik a márvány az aulában a tánctól. Így sok mindennel meg kellett küzdenem, elmondhatom azt, hogy abban az évben Budapest legszínvonalasabb klubja volt az állatorvosi klub.

Ezen kellemetlenségek ellenére mi mindig itt voltunk a gólyabálokon és ez a jövőben is így lesz...

PROF. DR. BARTHA TIBOR:

Az Állatorvos-tudományi kar kicsi, tulajdonképpen mindenki ismer mindenkit. Mindez az összetartozás érzését pozitívan befolyásolja: elmondhatjuk, hogy az állatorvosi rendezvényeknek különösen jó, bensőséges hangulata van. Nálunk egy gólyabál szervezése tehát jó esélyekkel indul, bár a főváros gazdag programkínálatának elszívó erejét nem szabad figyelmen kívül hagyni.

Én magam is szívesen veszek részt az elsőéves hallgatók bálján. Jó látni a szépen felöltözött hallgatókat, elbeszélgetni velük és az oktatókkal, kicsit kizökkenni az egyetemi hétköznapokból és jó az campuson általában látott arcokkal ilyenkor táncolni, együtt szórakozni. Nagy öröömre szolgál, hogy a bálakat a hallgatók profi módon szervezik, a több helyiségben különböző kívánalmaknak

Lelemények II.

a 2004. évi nyári állattenyésztési gyakorlati beszámolókból
-folytatás-

megfelelő nívós programokból mindenki igényei szerint részesülhet. A hallgatók szerintem jól is érezték magukat.

Az egyetemi lét azonban folyamatosan változik, a tanár-diák kapcsolat demokratikusabbá válik, a porosz rendszert az angolszász oktatási stílus váltja fel. Ehhez mi tanárok igyekszünk alkalmazkodni oktatási struktúránk és elvárásaink folyamatos változtatásával. Állandóan új helyzetekkel találjuk magunkat szemben, amit valahogyan kezelni kell. Ez persze a hallgatókra is igaz. Az angol nyelvű hallgatók számára az este csak tizenegy után kezdődik, amire valahogy a szervezőknek is fel kell készülni a következő években.

Ugyanígy oda kell figyelni a hallgatóknak a tanáraikra is. Az igaz, hogy a tanár-diák közötti szakadék szűkül az évek múlásával, de ez még nem jelenti azt, hogy diákoknak nem kell energiát fektetni az oktatóikkal való kapcsolatuk ápolásába. Általános jólneveltségi kérdés, hogy mindenki megadja a másik félnek korosztály vagy pozíció alapon kijáró tiszteletet, odafigyelést. Véleményem szerint a szervezők feladata, hogy vonzóvá tegyék a tanárok számára a gólyabálon való részvételt, például tanári asztalok elkülönítésével, vagy bármilyen más felhasználható ötlettel. Ha az egyetemi oktatók száma elér egy kritikus értéket, akkor a jó hangulat a számukra is biztosított. A tanárok jelenléte a hallgatóknak is fontos lenne, mert a kölcsönös tiszteletadás az ünnep fényét tovább emelné. Meggyőződésem, hogy az oktatók közül legalább 20-30 fő erre a célra sikerrel megszólítható lenne. Véleményem szerint tehát ez is egy új kihívás, amit a hallgatóknak meg kell tudniuk oldani.

Én jól éreztem magam, igaz, készítettem, mert több barátomat elhívtam a bálba.

26 darab ventilátoros szellőzőmegoldás van az épületben

20000 darab az évenként kitelepítés

ez a tőrendszer két helyen található meg

egy füves lelátókkal ellátott díj-ugratópálya

a lovak patáit tisztítottuk, végül a karámokba helyeztük azokat

a patkolás alatt a lovak lábának megtartása, a patkolás körüli segédkező következett

a tenyészbikától származó hímvivar-sejteket a gulyásszálláson tárolják

a fejős tehenészek

a műszakvezetők felelősségre vonást kezdeményezhetnek a telepvezetők felé

a gazdaság kiválásra épít, beruházásokat nem tesz

a dolgozók jövőképe sem reménykeltő az ágazat jövőére nézve

a telep kúttal, földgázfogadóval, valamint közvetlen lekötésű elektromos ellenállással rendelkezik

takarmánygyártással nem rendelkezik állami privatizációra kijelölt vállalat

a héki és vasvári telepeken végeznek tenyésztést párok kiválasztásával és összezárásával

a felhajtók dolga még a tehenek lábainak és a felhajtónak a tisztítása

amint a tehenek elérik a féléves kort az állatokat 10 naponta apasztják el

a karámban legelni tudnak

a lótenyésztés, amelyet mind természetes, mind mesterséges eljárással végeznek

a legjobb genetikát kerüljön előtérbe

a növekedést példázza az elmúlt évek eladási mutatói

rányomta a bélyegét az eladási rátára

a tavalyi év előtti évben

a takarmányt állategészségügyi okok miatt kétféle képen adják

a munkaerő alapvetően elégedettnek mutatkozott

a munkaerő talpraesett

sikerélményük van, és jutalmazva is vannak szavakkal és anyagiakban

nap elején a telepvezető konzultál a napló vezetése fontos momentum a hét ember bizonyos irányokban specializálódtak

Izsófalva Kohelian-49: Sági arab mén külső jegyeiben hordozza az arab ló jellemvonásait, jellemében is arab lovak köszönnek vissza

a ló már 21 éves, így csak mesterséges termékenyítéssel vehető igénybe

importált mén; állami tulajdonú, de jelenleg a gazdaságban van kiállítva

lábproblémái és bőrproblémái is voltak

az összes kanca boxban, még az egyéb lovak állásokban lettek lehelyezve

két ló, amely mindegyiket bértartásban volt

átmeneti karantén

légúti problémákkal küzdő lovak amelyek a megtermékenyítő állomásra, átmenetileg érkeztek

található még 10 db állásos megoldás az istállóknak megvalósulhat a kötetlen

istállóban való természetes tartásmód

a vizelet és csapadékot képes magába szívni

ami a legfontosabb a kezelhetőség

a csikók az anyukkal maradnak

külön erre a célra készült speciális táp

arab telivér tenyésztése folyik mesterséges megtermékenyítéssel. Ennek lényege, hogy a ménektől Dr. H.

Hanovveri műhüvely segítségével veszi le a spermát

a sperma minőségét a progresszív mortilis spermiumok aránya szabja meg. Jó minőségű, ha ezek aránya legalább 65%

Köszönjük
Dr. Jávorka Leventének,
hogy rendelkezésünkre
bocsátotta eme gyűjteményt!

Kultúrrovat

Lassan, de mégis biztosan törtetnek előre a kulturális mozgalom jegyében művelődni vágyó állatorvos-hallgatóink. Igi szervezésében több komolyzenei koncerten, operaelőadáson képviselhetjük magunkat, és remélhetőleg a következő hónapban végre tényleg bővíthet a programtár nívós színi előadásokkal is.

Január 10-ére, hétfőre meghirdetném tehát ezúton is az első nagyszabású, közös programot. A Krétakör előadásában néznék meg a Vidám Színpad Kisszínpadán a Nézőművészeti főiskola című darabot. Tasnádi István vígjátéka lehangoló humorával elkápráztatja a nézőt, azonban mégis szembesít a XXI.sz. elbutult világával. A történet egyszerű, valamikor a közeli jövőben játszódik, mikor a nézők minősíthetetlen viselkedése miatt kialakult színész-néző harc odáig fajul, hogy egy felbőszült statisztá egy másfél mázsás kandelábert hajít a nézőtérre. Négy halott, tizenöt sebesült: a kormány bezárja az összes színházat. Eltelik három év ebben a szörnyű állapotban, végül megnyílik egy felsőoktatási intézmény, amely diplomás nézőképzéssel foglalkozik. Ennek az iskolának leszünk mi az első induló évfolyama. Két tanárunk: Muesi Zoltán és Scherer Péter lesz, egy éltanuló diáktársunk szerepében pedig Katona László mutatkozik be. Az órarend (melyet az előadás előtt mindenki kézhez kap) már önmagában sejteti az elkövetkező poén-parádét: Néző-etika, Teatro-biontológia, Katarzis-elmélet, Katarzis-fitness, Sírás-tréning, Taps-elmélet, Pislogás-elimináció, és sorolhatnám...

Mindenkit arra buzdítok, jelentkezzen! Ezt megteheti nálam (Bohák Zsófi-06302464799), vagy a kolesz 425-ös szobájában Nemes Gábornál. Jó lenne, ha december 20-ig szólna, akit érdekel a dolog, mindenkit várunk szeretettel!

SOTE ELŐSZILVESZTER

- A Kísértés Éjszakája (ÁOTK-soknak is!!!) -

**Éjféltől látványos
tánc-show (nemcsak
fiúknak...!)**

**Ital-akciók:
Vodka-narancs:
350 Ft**

FELLÉP:

**a Rubor Labii és a
Mikszáth Téri
Galambok !!!**

2004. DEC. 30. CSÜTÖRTÖK, KASHMIR

21.00 ÓRA

**(AZ ÜLLÖI ÚT-LILIOM
UTCA SARKÁN)**

**DJ-k a már
megszokott**

**Dr Bondlee
Dr George**

JEGYÁRAK:

HELYSZÍNEEN 1200 FT

ELŐVÉTEL 900 FT

(JEGYRENDELÉS A

30/4360265

ÉS 70/2509449

SZÁMOKON)

WWW.ECLIPSE.FW.HU

Bendzsel Dániel ex-HÖK elnök

Ki, mi, hol, át?

Budapesten születtem, 1980. március 2-án. Nem sokkal később a József Attila Gimnáziumban érettségiztem, 1998-ban. Ezt követően 3 évig jártam az ELTÉ-re, angol nyelvtanári szakra. Közben már érdeklődésből dolgoztam állatorvos mellett, így nem is volt nagy a váltás, amikor ide felvételiztem 2001-ben. Azért az ELTE-s vizsgaidőszakokat visszasírom... De nem bántam meg a váltást, nem túlzás, hogy életem egyik legjobb döntése volt. Nem mind-egy, hogy az ember mivel tölti élete hátralevő részét... Sokan az érettségi után „jobb híján“ hoznak döntést a továbbtanulásról. Először én is így tettem, amikor angol szakra jelentkeztem.

Miért lettél te hökös?

Megfogyatkozott a hallgatói szenátorok létszáma, ekkor Nemes Gábor és Pazár Péter szelíd terrort alkalmazott, hogy vállaljam a szenátusi tagságot. Vicceket félretéve, voltak elképzeléseim és terveim. Akkoriban kezdett körvonalazódni egy internetes hallgatói oldal terve, ami mára meg is valósult, s ennek kapcsán gondoltam arra hogy lenne mit javítani a hallgatók közti kommunikáción. Ez sajnos most se tökéletes.

Mire gondolsz?

Arra gondolok, hogy a mai napig sok esetben pletykák, szóbeszéd alapján terjednek az információk (pl. Összhanggatói, dékáni szünet, ösztöndíj). Az se lenne rossz, ha a különféle évfolyamok egymás közt tudnának tananyagot cserélni, élménybeszámolókat tartani a vizsgákról, stb.

Másrészt - visszatérve a korábbi kérdésre - az is hajtott hogy a hallgatók valós problémáit mennél markánsabban tudjam megjeleníteni a kari szenátusban.

Milyen nagy sikerekre vagy büszke az elnökséged alatt?

Igazából az elnöki tisztséget amolyan „tűzoltásként“ vállaltam el Gábor gyors lemondása után. Aztán hirtelen, vilámcsapásként érte a kart a gyakornoki

év eltörlésének híre. Ekkor alakult az akkori végzősökből - ma már állatorvosokból - a Hallgatói Érdekvédelmi Csoport. Velük együttműködve úgy érzem mindent megtettünk, amit lehetett. Számos cikk, riport jelent meg a problémáról, tüntetést szerveztünk a Parlament elé, a Csoport tagjai politikussokkal, szakemberekkel, akadémikusokkal ültek le tárgyalni. Hogy az egésznek semmi haszna nem lett, az nem rajtunk múlott. Én sikerként tartom számon azt az összefogást, amit az oktatói, hallgatói, állatorvosi társadalomban sikerült elérni a gyakornoki év ügyében. Apróbb sikerek is voltak, azok is mind közös érdekem. Pazár Péter vezényletével igazságosabb szociális rendszer épült, épül, úgy tűnik, sikerül beiktatni egy újabb klinikai nyári gyakorlatot harmadév után (az állattenyésztés, és a takarmányozástan gyakorlatok előbbre kerülnek a képzésben), valamint az elvi engedélyünk megvan egy újabb pihenőhely kialakítására a campuson. Ez utóbbi tavasszal valósulhat majd meg.

Mégis miért mondtál le?

Igen, december elsején lemondtam elnöki tisztségemről. (úgy látszik ezzel folytatódik a kiVETítés rossz szériája: ismét egy ex-HÖK elnököt sikerül csak megszóltatni ☺) Az ok egyszerű: a gyakornoki év kiesésével a mostani negyedéveseknek - így nekem is - két év alatt, egyetem mellett kell megszerezniük azt a gyakorlati tapasztalatot, amire az eddig végzetteknek egy extra évük volt, tisztán. Ezt szeretném komolyan

venni. Akkor azonban csak félembéreként - vagy talán úgy sem - lennék képes a HÖK elnöki feladatokat ellátni. Úgy pedig nincs értelme - véleményem szerint.

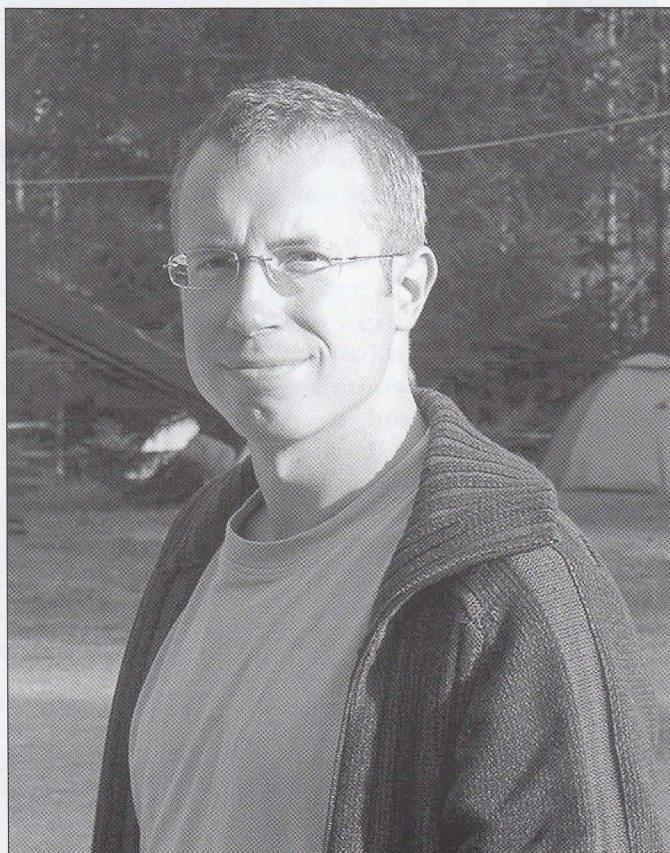
Maradsz aktiv HÖK tag?

A Hungarovet Campus szerkesztését továbbra is folytatom, valamint szenátusi tagságom is megmarad. Amiben tudok, továbbra is segítek a HÖK-nek, természetesen.

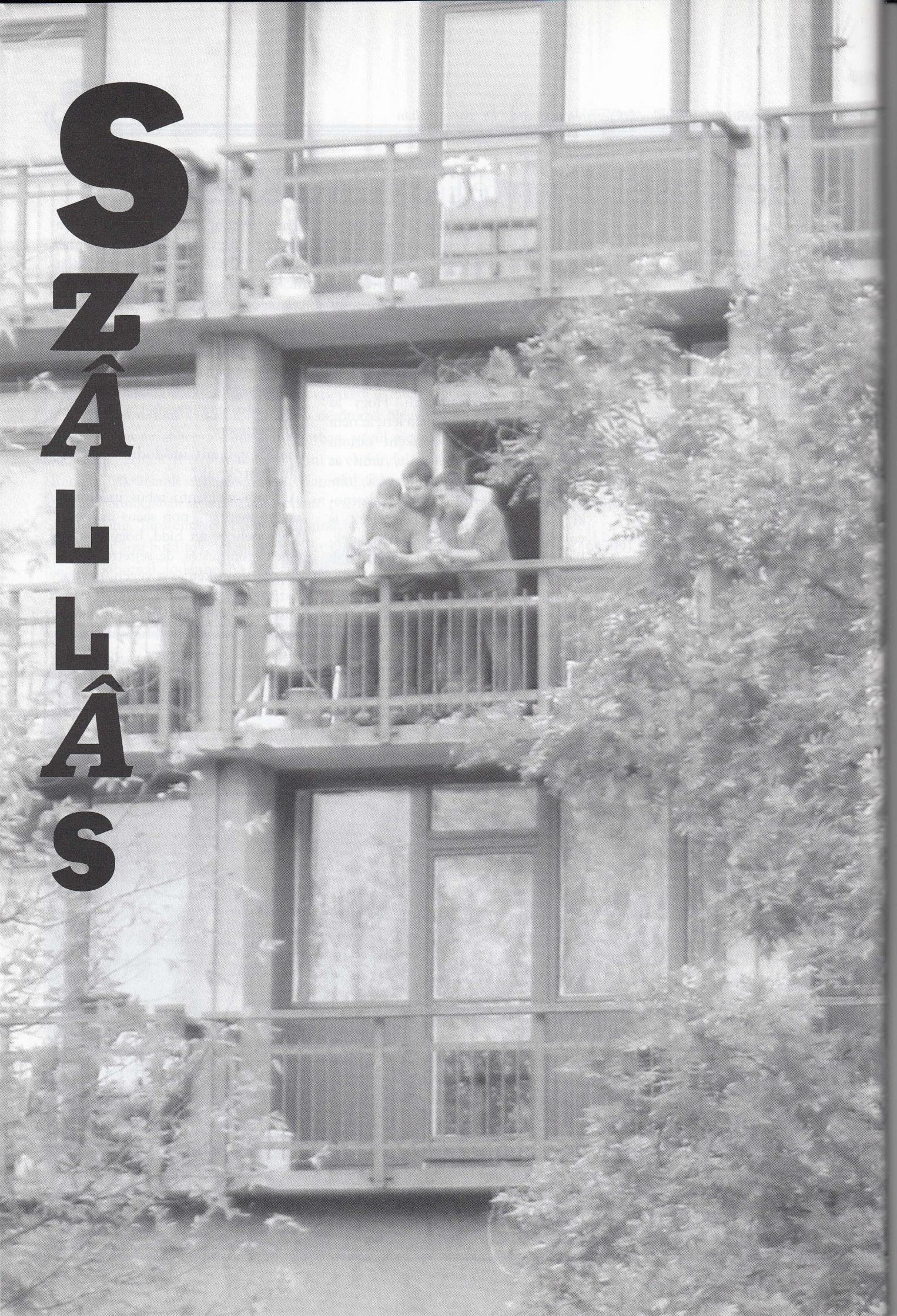
Üzensz valamit utódodnak és/vagy a hallgatóknak?

„Aequam memento rebus in arduis / servare mentem, non secus in bonis.“ Persze nehogy azt hidd, hogy kisujjból idézek Horatiustól, de sejtettem, hogy lesz egy ilyen kérdés a végén, úgyhogy készültem. Magyarul annyit tesz: Balsors, ha sújt rád, lelki nyugalmadat őrizd, s ne szédülj meg, ha szerencse ér. Mit is üzenhetnék még... Sok erőt a vizsgákhoz!

Mark Hedberg

**S
Z
Á
L
L
Á
S**

Otthon

Esteledik. A Mogyoródi úton csak néha gurul el egy-egy autó, amúgy csendes minden. Nézem a budai hegyek apró fényeit, a lámpasort, ami a stadionokhoz vezet. Szép. Valamikor harmadévesen kerültem erre az oldalra, azóta sem tudok betelni a látvánnyal. Mögöttem is csendes minden. Péntek van, a kollégisták nagy többsége rég hazament, aki bennmaradt, az is elment valami dolgot elintézni, vagy éppen a szobájában mulatja az időt, furcsa képzésünk fáradalmait pihengetve. Jó itt. Amikor először töltöttem a hétvégét Pesten, még különös volt az a csend, ami körülvesz e falak között, amikor nem zsidong a kóli, csak úgy létezik, és talán a következő nagy eseményt várja. Azóta megszoktam és megszerettem ezt a békés időt, és lassan kezdek rájönni, ez a kollégium igazi arca. Hiszem, hogy aki egyszer sem próbálta ki, az sokat veszít.

Lassan elmegyek innen én is. Egy emlék leszek, csak a nevem marad itt, valamelyik pletykában, valamelyik apró kis történetemben, ami rólam szól, legyen az jó, vagy rossz, és aki tudja, ki vagyok, az csak bólint rá: ismerem őt. És aztán ők is elmennek, és új, más emberek jönnek, akik ugyanúgy fennmaradnak hétvégére, csak az már más lesz, mert nem voltunk együtt. Tán csak a portások fognak emlékezni rám, arra, ahogy kávéért kértem, vagy éppen csak annyit kérdeztem, hogy van ...

Jó volt itt. Néha elfogyott a kaja, a pénz, néha nagyon másnapos voltam, néha féltam a vizsgáktól. De mindig lett valahogy, jött a következő nap, a következő buli, a következő vizsga. És néha összeveszttem másokkal, de jó volt kibékülni, jó volt megbocsátani, feledni a rosszakat, kicsit jobbá válni, és szebben együtt élni.

Ti tettétek élő helyé ezt az épületet. Akikkel együtt néztem a meccseket, akikkel együtt söröztem, akik jegyzetet adtak és kértek, akikhez be lehetett kopogtatni valamiért, bármiért. Tudom, Ti csak azért jöttetek ide, hogy állatorvosok legyetek, és addig lakni kell valahol, és mégis mennyi örömet adtatok, mennyi izgalmas dolgot, mennyi jó poént ezekhez az évekhez. Ti tettétek ezt a helyet nagyszerűvé, ahová jó vasárnap feljönni, ahol jók a Marek-napok, ahol mindig lesz valaki, aki meghallgat, és lassan-lassan, csendesen, észrevétlenül azzá lett nekem a kollégium, ezek a szocreál falak, aminek midig is készült.

Az Otthonomná.

Attis

kitekintő-Ekszerdoboz

Aki szokott vásárolni a kollégium büféjében, az már -legalábbis látásból- ismeri a nagyon kedves kiszolgáló hölgyet, néhányan a nevét is tudják talán. Azt viszont csak kevesen, hogy nemcsak itt vezet boltot. Nos, a szóban forgó illető teljes neve Szőnyi Anna, és egy gyönyörű szép kis üzlete van a Nagy Lajos király útján, egészen pontosan a 138. szám alatt (a Szugló utca és a Bosnyák utca között, a kóli felé eső oldalon). A hely neve: Stílus és harmónia lakáskultúra-ajándék. Ani volt olyan kedves bemutatni nekem az üzletét.

Nehéz felsorolni is azt a sok és sokféle szép holmit, ami-különösen most, karácsony táján- ne keltené fel elsősorban persze a lányok figyelmét. A nem túl nagy alapterület jó részét foglalják el az egyedi tervezésű, sehol máshol nem kapható, több színben pompázó kerámiavázák, bennük porcelán virágokkal. Mellettük asztali szökökutak állnak mindenféle alakban és méretben. A szemben álló polcokon apró dísz tárgyak végtelen sora látható hologrammos üvegcsesbecsék-től kezdve az elektromos és hagyományos illatosítókon át egészen a bőr dísz tárgyakig és párologtatókig. Külön kiemelhetők az éppen aktuális adventi koszorúk, díszgyertyák és betlehemek. Ezenkívül órák, babák, cicák, kulcstartók, és egyéb gyerekholmik egész hadserege várja az érdeklődő kollégistákat, hogy is szokták mondani?, kellemes környezetben, kultúrált kiszolgálással, ízlésesen berendezve. Nekem nagyon tetszett, pedig elhihetitek, nem járok ilyen helyekre túl gyakran. Személy szerint a legjobban egy üvegrokolyás kisasszonyokból álló komplett zenekar.

Hát, szerintem érdemes bekukkantani, annál is inkább, mert töredékét soroltam fel az ott kapható tárgyaknak. Sétával is legfeljebb tizenöt perc a kollégiumtól. És ha valaki az áráktól ijedezne, csak tájékoztatásul, a legtöbb helyen ezeknek jó része kétszer ennyibe kerül. Persze tudom, hogy a pénztárcánk szűkös, de hát mégiscsak lassan itt a karácsony...

A nyitvatartási idő: H-P: 10-18 óráig, Sz: 9-13 óráig.

Ja, és Ani szeretettel vár mindenkit!

Attis

Marek Napok 2004. október 23.-24.

Már megint...

Már megint nem tudtak aludni hajnalban egyesek, holmi malacvisítástól, munkazajtól, hejehujáktól, hogy a hajnalig tartó óriási bulikat ne is említsük...

Idén is megrendezésre került a Marek József Kollégiumi Napok. Bevallom, nehéz helyzetben vagyok, hisz aki ott volt, annak nem kell, aki meg nem, annak úgyse lehet leírni ezt a hétvégét. Nos, tavaly először tartottuk meg a rendezvényt, Fekete Laci (Feka) lelkes, fáradtságot nem ismerő szervezésében. Azóta a napok mind létszámában, mind a programok sokszínűségében nagyot lépett előre. Szombaton hajnalban kezdődött a hétvége, Marciék meghozták a malacot, Gyetóék az ökröt, amit azonmód felnyársaltunk, és lassú tűzön sütögetni kezdtek. A malac is vérpadra került, de előtte megpróbált az udvaron szarvasgombát elótúrní (nem sikerült). Égett a kezünk alatt a munka, meg az áldozatok, ennek hevét pálinkával próbáltuk lehűteni többkevesebb sikerrel. A Butykos zenekar húzta a talpalávalót. Aztán délben feltálalták az ökröt, ami gyorsan el is fogyott, tekintve, hogy nagyon finom volt. Majd Kis László Igazgató köszöntője után moldvai táncház következett a Tatros zenekar prezentálásában. Este DJ Züle és Nándi megszokott fenomenális zenéjére rophattuk a dance-t.

Másnap délelőtt a csocsó- darts- és pingpongversenyek vonzották az érdeklődőket, persze némi késéssel...a rollerball a rossz idő miatt elmaradt. Délután következett a tavalyi Marek Napok, az idei gólyaavató és az emeletek filmjeinek vetítése. A másodiké Teca II. legyilkolászásáról és elfogyasztásáról szólt, aki szakított a hagyományokkal, és nem csirke volt, mint elődje, hanem pulyka. A harmadik filmje egy királyság történetét elvenítette fel, élén a meseszép királynővel, a végén még egy sárkánnyal is meg kellett küzdeni. A negyedik emelet igazi krimit hozott, de a gyilkost a Negyedik Emelet Kapitánya segítségével végül is sikerült elkapni. Aztán az esemény fő mozzanata, vagyis az Emeletek Versenye olyan supraurogenitális bulit hozott, amire még a legöregebb portások sem emlékeznek. Faragó Jani műsorvezetésével először bemutatkozott a Három Emelet Királysága a himnuszaiikkal, aztán jöttek a versenyszámok. Volt ott pestises-hullásos-elszállítós, hasfelismeréses, ivós-futós, fogolykiszabadítós, és főleg várépítós, ami végül is egészen nagy küzdelmet hozott az ellenfelekkel és az elemekkel (értsd: csirizes padló) is. A végig kiélezett „háborút“ a Negyedik Emelet Kapitánysága nyerte. Este a szokott gigabuli pörgött le Ender és Kada Dj-k közreműködésével.

Hát ennyi. Aki itt volt, az itt is lesz a következőn, aki nem, hát...az sokat kihagyott ebből a koliból. Mert itt tényleg igazi, összetartó társaság van, amelyik képes megmutatni, hogy egy ilyen kis rendezvény is lehet egész évre meghatározó élmény.

Még valami. Nem hallottam valakitől, hanem a saját két szememmel láttam, hogy Fekete Laci a Marek Napok előtti héten órákat se aludt, és tíz ember szervezőmunkáját végezte el.

KÖSZÖNJÜK, FEKA!

És mindenkinek köszönjük, aki bármilyen formában hozzájárult a Napok sikeréhez, és munkájával emelte a hétvége színvonalát!

Jövőre ugyanitt!

Attis

Szállás - búcsúzás

Sziasztok!

Búcsúzik a Szállás.

Lassan itt hagyom a kóli szeretett berkeit, amúgy se lesz időm szerkeszteni, írogatni. Se hosszú, se túl érzélgős nem akarok lenni, csak megköszönöm a figyelmeteket, hogy elolvastattátok az írásainkat, remélem nem voltak nagyon rosszak. Bálintnak (alias Márkus Bálint) külön köszönöm az odaadó munkát. Mi nagyon szerettük a Szállást pátyolgatni, és félek, senki sem fog jelentkezni, hogy folytatná. Bár sohase lehessen tudni...:

Szóval, köszi és sziasztok, minden jót, sikeres diplomázást!

Szeressetek itt lakni! Nekem sikerült....

Attis

SEJT-ELMES (ELMÉS?) TÖRTÉNET

A kiVETítés 1995. novemberében jelent meg először. Ebben a rovatban a korábbi évek legjobb számaiból szeretnénk szemezgetni. Ez az íromány a kiVETítés elődjének számító Equus-lapban jelent meg 1980-ban.

Aminap, szövettan vizsgára készülve elaludtam a mikroszkópon. Hát mit látok? Egy vándorsejt vándorol a metszeten, úgy háromnegyed hat tájt. Biztos hatkor van randija.

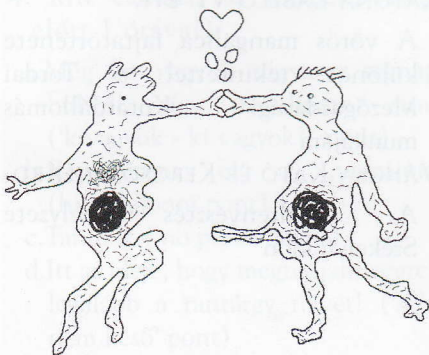
Divatos unit-membránját elegáns felületi struktúrák díszítették. Végigsétált a Disse-téren. És akkor meglátta.

- Az acinusát! - kiáltott, - de jól invaginált kis cyta!

Még az ergasztoplazmája is beleborzongott. Elhatározta, hogy meghódítja.

Egy csokor elasztikus rosttal lépett elé:

- Kis cyta! - mondta, - nem bírom tovább az inaktív stádiumot! Most mindjárt eléd secretálok! Te vagy a legszebben struktúrált sejt széles e propriában, de talán még a submucosában is!

- Hát te voltál már a submucosában is?
- Igen, egy Thury-tourist capillaris túrán az egészet beszúrtuk.

- Ó, ha én is eljuthatnék oda...

- Légy enyém kis cyta, eldiffundálunk mindenhová! Nekem még egy basalis membrán sem akadály, hiszen van nyirokútvelelem.

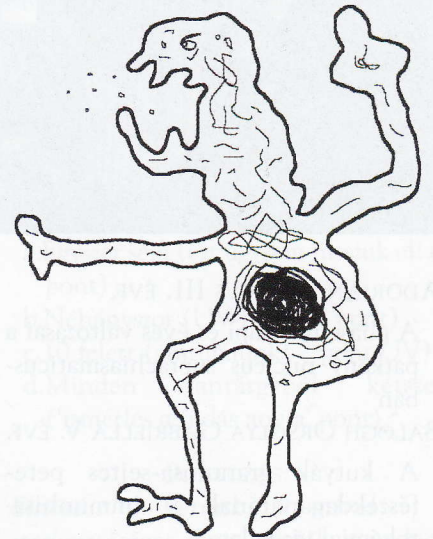
- Édesem - mondta a kis cyta, és szemérmesen lesütötte a stereociliu-mait, a vándorsejt pedig nyúlványaival gyengéden körülölelte.

Este egy divatos, zenés sinusoidban phagocytáltak. A kis cyta most még szebb volt, szemét kifestette, hematoxilin-eosinnal. A nyúlványait keresztbe tette, néha kacéran elővillant basalis csíkolata, úgy, hogy a vándorsejt vacuolumai majdnem kiürültek.

A kis cytának megártott a sok endocytosis, túl sok secretumot öntött a lysosomába. A vándorsejt jobban bírta, pedig ő egész este mucinosust rendelt. Öreg este volt már, csak az utóvizslák ugatták a Gianuzzi-félholdat.

- Gyere fel a végkamrámba! - súgta a vándorsejt - pinacetylhatnánk egy jót! A bódult kis cyta hajlott is a szóra, hiszen az ő kefeszegélye sem degenerált. Sötét, hosszú, kanyarulat csatornákon keresztül haladtak, egyszerre a vándorsejt zseblámpája kialudt. Kimerültek benne a lymphoid-elemek. Sötétben tapogatóztak egymás felületén. A végkamrában hamar lelökődött cuticulájuk. A kis cyta lemeztelenedett struktúrája gyorsan aktiválta a vándorsejtet és létrejött a membránfusio, magfusio.

Teltek, múltak az interfasisok. A kis cyta még mindig örömmel gondolt

vissza a vándorsejt megvastagodott végfácskájára. De egyszerre azt vette észre, hogy vacuolisálódni kezd.

- Húha! - gondolta - ilyen chromatindús volt a magja?

Sajnos, a kis cyta apja egy zord basalis sejt volt. Szilárd erkölcsi alaphártyáját szétszakítottnak érezte. Beékelődött a fiatalok közé, majd differenciálatlan hangon így kiáltott a vándorsejtre:

- Te spermahajder! Macula densát ejtettél a lányom plasmáján!

- Jól sejt ettem - gondolta az - most oda a barrierem.

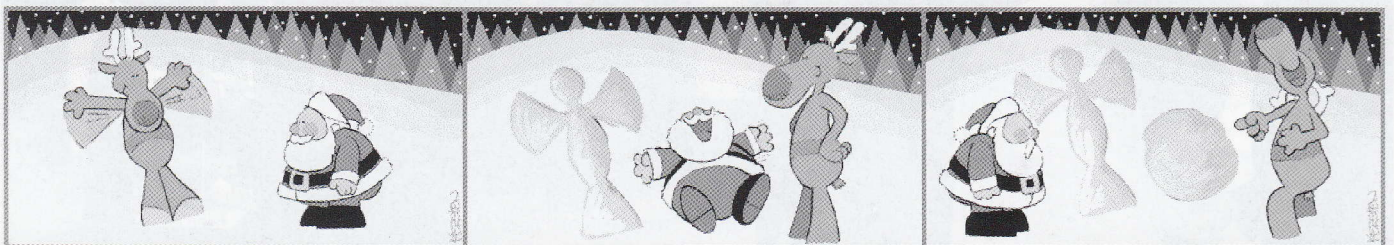
Az ősz basalis folytatta:

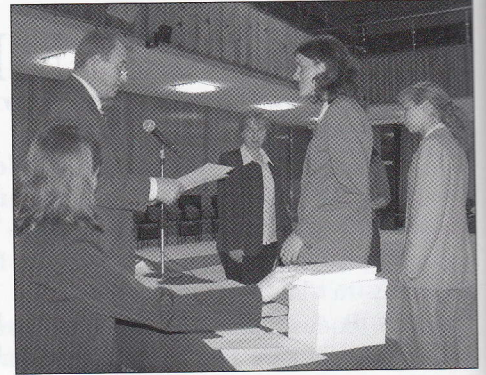
- Azt hiszed, hogy te vagy a lumen? - és kilökte a lumenbe.

Minden elcsendesedett. Csak a vesemedencében fürdő Henle-kacsák hápogása hallatszott...

...ja, nem. A gyakorlatvezető ébresztget.

KERESZTY GÁBOR,
1980, Equus-lap

ADORJÁN ANDRÁS III. ÉVF.

A gliasejtek napi és éves változásai a patkány nucleus suprachiasmaticus-ban

BALOGH ORSOLYA GABRIELLA V. ÉVF.

A kutyák granulosa-sejtes petefészkdaganatának immunhisztokémiai vizsgálata

BENYEDA ZSÓFIA V. ÉVF.

Deléciós mutáns BHV-1 törzs genetikai jellemzése

BÖRCSÖK BALÁZS V. ÉVF.

Magyar szürke marha állományokban végzett IBR és VB mentesítés

BUDAI DÓRA V. ÉVF.

Az importált tengeri díszhalak „Head and lateral line erosion (HLE)” betegségének vizsgálata

DÉRI ESZTER V. ÉVF.

Hortobágyi gyp- és vizes élőhelymozaikok szünbiológiai és térinformatikai vizsgálata

FARKAS BEÁTA V. ÉVF.

Ólom hatásának vizsgálata a vadkacsa és a tyúk embriogenezisének korai szakaszában

DORON HAREL V. ÉVF.

Phylogenetic analysis of Central European Black Queen Cell Virus strains

HEGYI ALEXANDRA V. ÉVF.

Keresztmetszeti anatómiai és CT vizsgálatok újszülött csikó mellkasban

HORVÁTH GÁBOR V. ÉVF.

Genetikai markerek használata az őshonos cigája állományok megőrzésében

KOCZOR SÁNDOR V. ÉVF.

Nádasok kabócaközösségének vizsgálata a Naplás-tó Természetvédelmi Területen

LIPKA ZSUZSANNA V. ÉVF. ÉS**KRASZNAI ADRIENN V. ÉVF.**

A kutya agyának összehasonlító anatómiai és MR vizsgálata

MUNKÁCSY GYÖNGYI V. ÉVF.

A szaporodási befektetés jellemzőinek vizsgálata széncinkéken (Parus Major)

ADVA SALAI V. ÉVF.**DANA SHIF V. ÉVF.**

Detection of certain viral pathogens of pet animals by polymerase chain reaction (PCR) method

SVERTECZKI EMŐKE V. ÉVF.

Megjósolja-e a tollazat minősége a szaporodási sikert a vedlést követő szaporodási időszakban (jó egyedi minőségjelző-e a tollazat minősége)?

VILI NÓRA V. ÉVF.

Parlagi sasok egyedi azonosítása nem-invazív mintavételi módszerrel

**VENDÉGHALLGATÓ
ELŐADÁSA**

JUHÁSZ VIKTÓRIA SZIE,
MEZŐGAZDASÁG- ÉS
KÖRNYEZETTUDOMÁNYI KAR,
(VÉGZETT - 2004)

A szarvasmarha neonatalis Fc-receptor (bFcRn) IgG kötésének jellemzése in vitro rendszerben

**HATÁRON TÚLI
VENDÉGHALLGATÓK
ELŐADÁSAI****CSISZÉR ÁRON IV. ÉVF.**

Patológiai leletek diabeteses kutyák májában és veséjében

KATONA LÁSZLÓ VI. ÉVF.

A vörös mangalica fajtatörténete különös tekintettel a Tordai Mezőgazdasági Kutatóállomás munkájára

VÁNCSA KATÓ ÉS KERCSÓ SZILÁRD

A nyúltenyésztés helyzete Székelyföldön

Felkészültél-e a vizsgaidőszakra?

- Mit jelent számodra az a szó, hogy vizsga?
 - Többet kell tanulnom (0 pont)
 - Kell vennem egy új nagyítót a puskámhoz (7 pont)
 - Többet fogok bulizni (5 pont)
 - 6 hétig megint csak sajtos kiflit fogok enni (4 pont)
 - Hogyan készülsz a vizsgára?
 - Kikészülök, mint állat (sinx pont)
 - Tanulok, mint állat (cosx pont)
 - Bulizok, mint állat (tgx pont)
 - Puskát írok, mint állat (ctgx pont)
 - Szólok a marslakóknak, hogy vigyenek el a fenébe (logx pont)
 - Szólok a marslakóknak, hogy a TANÁRT vigyék a fenébe (fx pont)
 - A MIRE???? (1,1 pont)
 - Mit csinálsz a vizsga előtti napon?
 - Tanulok (0 pont)
 - Betelefonálok a suliba és halasztok, mert nem akarok kimenni a hidegbe (-10°C pont)
 - Puskát gyártok ('ami tart a végtelebenbe' pont)
 - Leiszom magamat a padlóig ('körintegrált puputeve' pont)
 - Horkolok (zzzzzz pont)
 - Mit csinálsz az írásbeli vizsga előtt 1 órával?
 - Még be vagyok rúgva a tegnapi bulitól, így fogalmam sincs ('kivagyok - ki vagyok?' pont)
 - Rejtegetem el a puskáimat (hidegháború pont)
 - Tanulok ('no persze' pont)
 - Itt az ideje, hogy megtudjam végre a legalább a tantárgy nevét! ('soha nem késő' pont)
 - Horkolok (zzzzz×2 pont)
 - Mit csinálsz írásbeli vizsga közben, ha valami nem jut eszedbe?
 - Megkérdezem a padtársamat ('veszélyes övezet' pont)
 - Tök mindegy, még nem józanodtam ki ('inaktív alkohol-dehidrogenáz' pont)
 - Megkérdezem a tanártól ('bátraké a szerencse' pont)
 - Megnézem a puskámon ('célkereszt' pont)
 - Megnézem a másik puskámon ('duplacsövű' pont)
 - Majd otthon megnézem a könyvben ('késő bánat' pont)
 - MOST nézem meg a könyvben (kamikáze pont)
 - Mit csinálsz a vizsga után?
 - Leiszom magam ('sárga föld' pont)
 - Tanulok a következő vizsgára ('stréber állat' pont)
 - Megyek a TO-ra UV-csekkért (Margitka pont)
 - Kiárusítom a puskámat (100 Ft pont)
 - Én a tanárt adom el (Isaura pont)
 - Felébredek (REM pont)
 - Hogyan készülsz fel a szóbeli vizsgára?
 - Jól megnézem a tanárt, és ha nem tetszik, be sem megyek. (diszkriminatív pont)
 - Tanulok (metszés pont)
 - Bulizok ('medve bőrre' pont)
 - Borotválkozom (fiúknak 1 pont, lányoknak 8)
 - Leborotválom a lábamat (fiúknak 8 pont, lányoknak 1)
 - Kiszókéitem a hajamat (H2O2 pont)
 - Elhívom vacsorára a tanárt és elcsábítom, függetlenül a nemétől, családi állapotától, életkorától, és testtömegétől (11111111111111111111 milliő pont)
 - Mit húzol fel szóbeli vizsgára?
 - Felveszem a legkihívóbb ruhámat, amelyiken akkora kivágás van... (G pont)
 - A normál ruhámat, de meghívom a tanárt egy pofa sörre ('Z tanszék' pont)
 - Én a kakukkos órámot húzom fel ('cérna szakítószilárdsága' pont)
 - Én a tanárt húzom fel, mert amikor kiabál, olyan szép vörös a feje. (ökör! 1 pont)
 - Mire használod az UV-csekket?
 - A postára járok vele (55 HUF-infláció-Bokrocsomag pont)
 - A postásnénit csábítom el vele (30 forduló/min pont)
 - Ugyanazt, mint a BKV-csekkel. Tapétázok vele otthon (Kontroll pont)
 - Nem ez a belépő a szoláriumba? (éljenabórrák pont)
10. Hányszor voltál UV-zni az előző félévben?
 - Egyszer sem (ezt úgysem hisszük el! 0 pont)
 - Néhányszor (UV-nként 1 pont)
 - 10 felett (gratulálunk! 2 pont/UV)
 - Minden tantárgyból kétszer ('ismétlés a tudás anyja' pont)

PONTOZÁS:

Elnézést kérünk, mivel a szerkesztőséget most vágják meg biomatekból (is) másodszorra, nem vállalta a pontok összeszámolását. Így kérünk mindenkit, hogy maga értékelje az eredményét!

Figyelem!

Sejtelmes szándéktól vezérelve, a szép hölgyek tisztelete okán **VALAMI LÉNYEGESET** megváltoztattunk a **KIVETÍTES** általános design-ján. Szerinted mit? Írd meg a kivetites@freemail.hu-ra, hadd örüljünk!

Diplomaosztó 2004. - Gratulálunk!

Ismeretterjesztő rovat

-második rész-

„A legveszélyesebb génmanipulációs kísérlet az, amikor gyereket csinálnak.“ /Prof Dr. Bartha Tibor/

„Az állandó azért állandó, mert mindig ugyanannyi.“ /Dr. Kacskovics Imre/

„Ha az összes pontot felhőbe foglaljuk, akkor ennek a krumpolinak valami irányultsága lesz.“ /Dr. Veresegyházy Tamás/

„A „tanítványai szerető körében“ azt jelenti, hogy soha a bűdös életben nem látogatta meg senki.“ /Dr. Kótai István/

„Louis Pasteur rendes ember volt, bakteriológus.“ /Prof. Dr. Fodor László/

„Ha a növény olyan rövid életű, hogy hamar elpusztul, akkor a perikambium nem fontos.“ /Prof. Dr. Vetter János/

„Ez a ganglion cervicothoracicum, hétköznapi nevén a ganglion stellatum.“ /Prof. Dr. Sótónyi Péter/

„A tyúk sokkal inkább hasonlít a kukoricára genetikailag, mint a szarvasmarhára.“ /Szabára László/

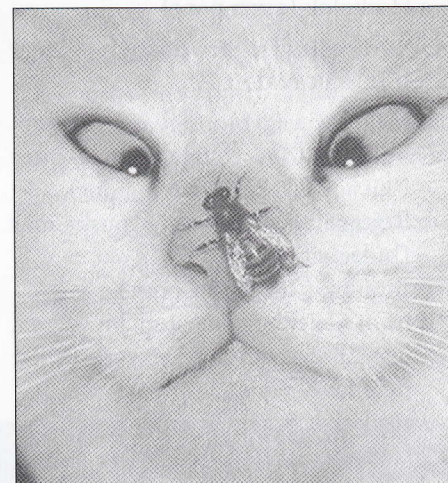
„Valamennyien betegek vagyunk valamilyen szinten.“ /Dr. Kacskovics Imre/

„A puskázás... az nem jó.“ /Prof. Dr. Rudas Péter/

„A gén az gén, a tehén az tehén.“ /Prof. Dr. Fekete Sándor/

„A Szovjetunió nagyobb volt, mint saját maga.“ /Prof Dr. Bartha Tibor/

„Az agarászás kiment a divatból, mint a boszorkányégetés.“ /Dr. Visnyei László/

Oktatóink aranyköpéseit továbbra is várjuk a kivetites@freemail.hu-n! mottó: „ebből sose elég!“

derzi

Egy ágyban egy farkassal

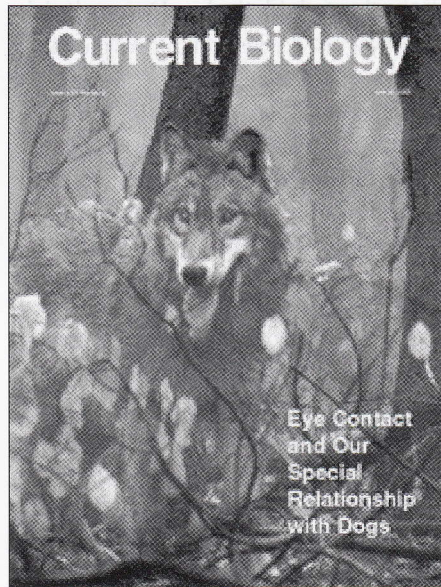
November, kiVETítés, lapzárta. A Villamoson zötykölődve ez a három szó motoszkált a fejünkben, no meg az, hogy hol is kell nekünk tulajdonképpen leszállni. Leszállás után a helyzet csak fokozódott, mert ugyan az biztos volt, hogy jó helyen járunk, de aggasztónak tűnt, hogy egy név nélküli utcát kell megtalálnunk, távol minden általunk ismert helytől. Hál istennek vendéglátónk, Kubinyi Enikő útvonal-leírása könnyen követhetőnek bizonyult. Igaz nem szerepelt benne a nagy sár, és a hideg ellen óvó kaptató. Már épp kezdtek elszaporodni a tutirossziránybamegyünk, nemhoz-tamútlevelet kijelentések, amikor csodák csodájára megérkeztünk. Enikő rögtön beinvitált. Letelepeltünk és beindítottuk a diktafont, hogy zavartalanul játszassunk ikerlányjaival, míg ő mesél.

Előkészületek

Kubinyi Enikő először a tv-ben látta Csányi Vilmost, a neves etológus professzort. Ekkor rögtön elhatározta, hogy ő is ezzel szeretne foglalkozni. Híj maradt álmához és tanulmányait az ELTE biológus szakán kezdte meg, ahol később a PhD fokozatot is megszerezte 2003-ban. Ezen kívül videószerkesztői és biológia tanári végzettséggel is rendelkezik. Az egyetemre bekerülve nem sokat teketóriázott és már rögtön elsőévesként megkereste Csányi professzor urat, aki ekkor még megpróbálta elküldeni, de Enikőt szerencsére nem lehetett eltántorítani, így bekerült a tanszéken folyó családi kutya programba. Ennek keretében a kutya domesztikációja során kialakult változásokat vizsgálták. Ezek a megfigyelések azonban csak úgy igazolhatók hitelt érdemlően, ha a kutya legközelebbi vadon élő rokonával vetjük össze az eredményeket. Ekkor kerültek a képbe a farkasok. Újra a tv segített. Csányi professzor úr itt látott egy riportot Horkai Zoltánról és szelíd farkasairól. Ezek a farkasok alkalmasnak tűntek a kísérletek elvégzésére. Az etológus csoport 2000 őszén megkezdte az ismerkedést a farkával Horkai Zoltán

Gödöllői farmján. A farkasok hamar megszokták az új jövevényeket, de tartózkodó viselkedésük megmaradt. Minden újtól páni félelem fogta el őket. Miután több hétbe telt hozzászoktatásuk egy olyan szokványos kísérleti eszközhöz, mint a virágcserep, az etológusok kénytelenek voltak belátni, hogy más módszerhez kell folyamodniuk. Ekkor döntöttek úgy, hogy megpróbálkoznak azzal, hogy egy alomból minden kölyköt külön-külön egy önkéntes nevel fel. Horkai Zoltán eddig is az anyjuktól elválasztva nevelte a kölyköket, de idő és ember hiányában az alomtestvéreket nem különítette el. Az ötlet megfogalmazódása után még fél évnek kellett eltelnie, amíg a

3 évig követte gazdája. 1 éves kora előtt egy tanyára került, ahol láncon tartották és rendszeresen foglalkoztak vele. Még 3 évesen is nagyon kedves volt, az embereket nem kerülte, nem viselkedett agresszívan, kan léte. Azért a macskákat és a csirkéket persze elkapta, ha a láncon belülré tévedtek. Mindent összevetve pont olyan volt, mint egy tanyasi kutya. Ez a példa valószínűsítette, hogy eredményesen lehet farkasokat nevelni, úgy ahogy Enikőék is tenni szándékoztak. A kísérlet egy másik nemzetközi előzménye a farkas-malamut összehasonlítás volt. Ennek keretén belül teljesen egyformán nevelték a farkasokat és a malamutokat, de az alomtestvérek együtt maradtak és viszonylag kevés időt voltak az emberekkel. A kísérlet során a kölykök egy éjszakát az anyjukkal töltöttek, egyet pedig a kutatók ágyában. Tehát a farkasnevelésnek volt már előzménye, csak ennyi farkast, mint amire ők készültek így egyszerre még senki nem nevelt fel. Valamint az eddigi kutatások főleg a megfigyelésekre épültek, ők viszont kísérletezni is szerettek volna a kölykökkel. Minél inkább belemerültek a farkasszelidítés előkészítésébe, annál nyilvánvalóbbá vált, hogy az etikai kérdéseket se hagyhatják figyelmen kívül. Vajon joga van-e az embernek ilyen mértékben beavatkozni egy vadállat életébe? Vajon mivel teszünk többet egy állatért: ha csupán fizikai igényeit kielégítve háborítatlanul hagyjuk élni a kerítésen belül, vagy ha megszelídítjük és rendszeresen foglalkozunk vele? Mindenképpen a szelidítés mellett szól az a tény, hogy egy emberhez szokott állatnak nem okoz akkora stresszt bármiféle gondozás, orvosi beavatkozás.

nevelők életébe befészkeltek magukat a farkaskölykök. Ezalatt a kutatók felkészülhettek a feladatra, és hát a golya is csak májusban látogatta meg a farkasokat. Sok hosszú téli este telt a szakirodalom tanulmányozásával. Ez a téma már nagyon régóta foglalkoztatja az emberiséget. A tudományos irodalom szerint már eddig is történtek kísérletek farkasok ilyen módon való megszelidítésére, de eddig többnyire csak egy-egy állattal foglalkoztak vagy több kölyökre jutott egy-két ember. Egy kanadai kutató nevelte fel ahhoz hasonló módon Lupey nevű farkasát, ahogy Enikőék is tervezték. Az ő sorsát

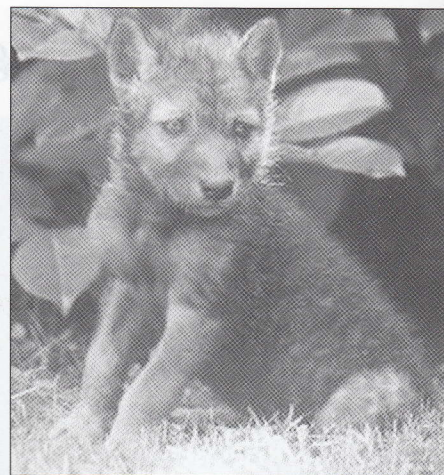
És a kölykök megérkeztek. Májusban megszülettek az apróságok. Előtanulmányaikból megtudták, hogy ha igazán szelíd farkasokat akarnak nevelni, még a szemük kinyílása előtt el kell őket venni anyjuktól. A nevelők vállalták, hogy elkövetkezendő néhány hónapban minden percüket a

kis jövevényeknek áldozzák. Eddigre beszerezték a szükséges engedélyeket a Természetvédelmi Hivataltól, így már semmilyen akadálya nem volt, hogy kipróbálják magukat farkasanyaként. Először négy, majd egy év múlva újabb kilenc farkast neveltek fel biológus doktoranduszok és hallgatók Horkai Zoltán segítségével. Ezek az állatok szocializáltság és egyedi tapasztalatok alapján minden szempontból összemérhetőek lettek a kutyával. Enikő az első generációból kiválasztott porontyot Minkának, a következőt pedig Ursulának nevezte el a Száz év magány központi alakjáról. Az első napokban csak erős szaguk árulta el, hogy nem kiskutyákról van szó. Az előre megbeszélte tervek alapján mindenki együtt aludt a saját kiscarkasával, és több-kevesebb sikerrel próbálta ellátni egy farkasmama teendőit. Sokakat eléggé megviselt az első pár nap, mivel a kölykök éjszaka is megkövetelték a 2-3 óránkénti etetést. Enikőnek azonban elég hamar sikerült erről Minkát lebeszélnie, mivel csak nagyritkán ébredt fel a sivalkodásra és a kiscarkas, így jobb belátásra tért. A nevelők a kezdetektől mindenhova magukkal vitték őket először ruhájukba rejtve, majd később pórázon. Minka már 10 naposan belekóstolt a tudományos életbe és gazdájával együtt több előadáson is részt vett a hallgatóság nem kis csodálkozására. A rendszeres tanszéki találkozókra a kölyköknek lehetőségük nyílt felesleges energiáikat levezetni testvéreik segítségével, Enikő pedig megvitathatta kiscarkasát minden rezdülését sorstársaival. Ahogy a kiscarkasok cseperedtek egyre mozgalmassabb lett mellettük az élet. Nemcsak, hogy sokkal elevenebbek, mint egy kiskutya, de mozgásuk se korlátozódik le csupán két dimenzióra. Ha

például egyszer elfelejtettek mosogatni Minka rögtön ott termett és elkezdte kinyalogatni az edényeket. Az egyetlen megoldás az azonnali rendrakás maradt, mivel kölyök fegyelmzése reménytelen volt. Kerülték, hogy fenýítsék őket, mert ettől a farkasok is gorombák lesznek. Amikor véletlenül adódott olyan helyzet, hogy elkerülhetetlen volt a rászólás, akkor látszott igazán, hogy teljesen hatástalan, csak az ellenkezőjét éri el vele az ember. Ez is mutatja, hogy ami egy kutyánál működik, az egy farkasnál nem. A kutyák és a farkasok képezhetőség szempontjából is jelentősen eltérnek egymástól, a farkasok egyáltalán nem butábbak, de csak akkor dolgoznak, ha érdekük fűződik hozzá. A kutya alapvetően meg akar felelni az embernek („willing to please“), de ez teljesen hiányzik a farkasból, abszolút nem érdekli, hogy a viselkedése tetszik-e a gazdának vagy sem, ami eléggé megnehezíti a vele való munkát. Csak pozitív módszerekkel, jutalomfalattal, egyéb módszerekkel lehet bármit is elérni, büntetéssel viszont semmit. Enikő nagyon sokat tanult Minka neveléséből, így 1 év múlva második kiscarkasánál, Ursulánál már nem a tiltásra, hanem a konfliktusok elkerülésére törekedett. Például Minka hamar rájött, hogy a hűtő kész terített asztal. Amint kinyílt az ajtaja, igyekezett megkaparintani az első fogadó tárgyba kerülő dolgot, Enikő pedig üldözhetette napestig a rúd szalámit, meg a kiscarkast. Ursulánál már ravaszabbak voltak, és eleve számúzták a szalámit a hűtőből. A tapasztaltabb nevelés mellett nagy valószínűséggel Ursula simulékonyabb természete is hozzájárult, hogy ő sokkal ragaszkodóbb, kutyaszerűbb lett, mint Minka. Enikő számára nagyon nagy élmény volt, hogy a 9 hónapos Ursulát be tudta vinni egy tv-stúdióba. A farkas ezen a teljesen steril helyen, idegen emberek között kiegyensúlyozottan, megbízhatóan viselkedett még ilyen idős korban is. Az emberekről viszont ezt nem lehet elmondani. A rendező kiadta a mikrofonba a parancsot, mint Isten hangja, hogy vadállat jön a stúdióba, senki ne mocsanjon, kerüljék a hirtelen mozdulatokat. Ennek hatására mindenki riad-

tan kuporgott a sarokban, de a farkas hibátlanul viselkedett. Enikő ekkor hozta el utoljára Ursulát Horkai Zoltán farmjáról.

Az idő múlásával a kölykök egyre többet ismertek meg az őket körülvevő világból. Minka játéktípusa nagyon különbözött egy hasonló korú kutyáétól, mint ahogy azt Enikő háziállatai is tapasztalták. Egyik kedvenc szórakozásává vált, hogy kiszemelt áldozata mögé lopódzott és belecsepegt. Ekkor már az is kitűnt, hogy a kisebb testű kutyákra nem játszótársként, hanem zsákmányként tekint.

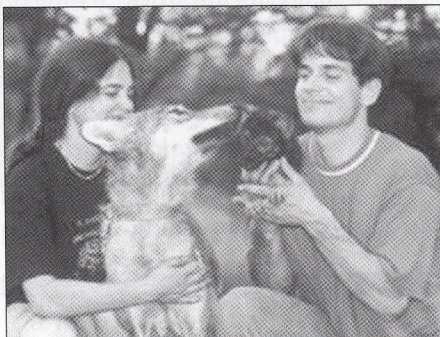
Kettő, illetve négy hónapos korukig voltak nevelőiknél az állatok. Együtt aludtak, együtt éltek velük. Enikő életkörülményei lehetővé tették, hogy négy hónapos koráig vele lehessenek a farkasok. Két hónapos koruk után azonban a bútorok és hozzátartozók épségének megőrzése végett már nem engedte be a házba a kölyköket. Miután a kölykök betöltötték a négy hónapos kort, városi tartásuk egyre kevésbé volt biztonságosan megoldható, ezért visszakérültek eredeti gazdájukhoz, Horkai Zoltánhoz. A tudományos munka azonban itt nem ért véget, a kutatók a farkastelepen is heti rendszerességgel látogatták neveltjeiket.

Lássuk az eltéréseket. Már három hetes koruktól rendszeresen részt vettek különböző kísérletekben. Kezdetben ez kimerült a jól bevált preferencia tesztben, ahol azt vizsgálták, hogy a kölykök mennyire kötődnek a nevelőjükhöz. Ezeket a teszteket rengeteg azonos módon felnevelt kölyökkutyával is elvégezték.

A kutyák minden esetben a nevelőt választották, a kisc farkasok inkább a kutyákhoz mentek oda, ha viszont a gazda és egy idegen ember között kellett választani, mindkettőjük irányába ugyanakkora érdeklődést mutattak. Ahogy a farkasok fejlődtek, testben és lélekben, a kísérletek is egyre összetettebbek lettek. Kilenc hetes korukig minden héten, majd később 12, 16 hetesen és fél évesen kellett teljesíteniük különböző feladatokat. A kutatás ezen része 1 éves korukig folytatódott. A kísérletsorozat során a legnagyobb hangsúlyt a kölyöktesztekre fektették. Ezek keretében a szociális preferenciát, a neofóbiát vizsgálták, valamint az irányíthatóságot, hogy mennyire tud az ember rászólni, mennyire tudja leállítani a farkas akcióját. Kezelhetőségi, tréningezési feladatokat is végeztek, amelyek során arra voltak kíváncsiak, hogy mennyire tudják, és milyen gyorsan jutalomfalattal rávenni az állatokat, hogy üljenek, feküdjenek. Emellett nagyon sokféle viselkedésformát vizsgáltak.

Enikőék már évek óta tanulmányozták, mennyire értik a kutyák az ember gesztikuláris jeleit. A kísérlet abból állt, hogy két teljesen egyforma cserepet helyeztek az állat elé, amelyek közül csak az egyik tartalmazott jutalomfalatot. A kutya nem tudhatta, melyikben van a finomság, mivel nem látta, amikor beletették. A gazda mutatással segítette az állat választását. A kutyák meglepően jól teljesítettek. Egyes esetekben már az is elég volt, ha a gazda csak ránézett az egyik dobozra. Kíváncsiak voltak a szelídített farkasokban is megvan-e ez a tulajdonság. Kezdetben a kisc farkasok véletlenszerűen választottak a dobozok közül, ügyet sem vetve az egyre kétségbeesettebben

hadonászó nevelőkre. Azonban rengeteg idő és gyakorlás árán sikerült őket megtanítani rá, hogy figyeljenek az emberre. Érdekes, hogy jobb volt a teljesítményük, ha az ember meg is fogta a cserepet. Azt viszont nem sikerült mind egyiküknek megtanítani, hogy mindig megértsék a távolmutatást, amikor is fél méter volt a cserep és az ember ujjá között. A kutyák azonban ezt eleve tudták.

4 hónapos korban végeztek egy olyan kísérletet, ami talán magyarázatot nyújt erre a viselkedésre. Ez egy problémamegoldó feladat volt. Ezt úgy kell elképzelni, hogy van egy ketrec, amibe beleraknak egy husit, amire rá van kötve egy madzag. A madzag kilóg a ketrecből, csak úgy lehet megszerezni a húst, ha kihúzzák a madzagot. Hat próbálkozási lehetőségük volt, ami alatt a farkasok nagyon jól megtanulták, hogy oldják meg ezt a problémát. A kísérlet következő részében a madzagot belül lekötötték úgy, hogy a farkasok nem látták. Így hiába húzták a madzag végét, nem lehetett megszerezni a húst. 2 percig nézték, ahogy próbálkoznak. Az állatok pedig próbálkoztak és próbálkoztak. A kutyák és a farkasok között az lett az egyetlen lényeges különbség, hogy a kutyák egy idő után elkezdtek hátrahátréálni az emberre. Nehéz megmondani, hogy mi készíteti őket erre, de valószínűleg segítséget kérnek. A kutatók arra a következtetésre jutottak, hogy az ember tekintetének keresése a kutyánál veleszületett. Ez egy nagyon fontos viselkedési forma. Később erre rakódhat rá minden, ami ember és kutya között kommunikáció terén történik. Ez a farkasnál teljesen hiányzik. Azt gondolták, azért rosszak Ursuláék a mutatásban, mert fel sem emelik a tekintetüket az ember kezére, arcára. A kutyák azonban úgy születnek, hogy monitorozzák az ember minden mozdulatát.

Farkasvadászatra még ma is használják azt a módszert, hogy piros szalagokat fellelőgatnak az erdőben, és egyre szűkülő területet határolnak be velük. Végül a szűk helyre szorult farkast könnyen lelövik, mivel az állatok nem mernek kitörni. Enikőék egyik kísérlete ezen a félelmen alapult. Az általuk nevelt

farkasok gond nélkül áttörtek a szalagon, amelyiküknek mégis volt egy pici problémája, a gazda azt is át tudta hívni. A szelídítés nagyon hatásosan kinevelte a neofóbiát az állatokból. Ez olyannyira eredményes volt, hogy szinte egyáltalán nem éreztek félelmet az új tárgyakkal szemben. Például amikor operatőr ment köztük, mindenre felugráltak az állványt, a kamerát és az operatőrt is beleértve. Bármennyire is sikeres volt a szelídítés, mégis világosan kiderült, hogy a farkas nem háziállat. Nem tartható kutyaként, mert ez mind a farkas, mind a környezete számára elfogadhatatlan.

A további tervek

Mire 2 évesek lettek a farkasok a kutatók kénytelenek voltak belátni, hogy a további munkához komolyabb biztonsági rendszerre lenne szükség. A farkasok ekkor még mindig szelídek voltak, emberre sosem támadtak, de egyre nagyobb lett a veszélye, hogy az egyik kísérlet során egyikük elszabadul vagy bármi baj történik. De támogató hiányában a biztonsági rendszerek kiépítését nem tudták önerőből megvalósítani. Így a kísérleteket befejezni kényszerültek.

Azonban ha sikerül megteremteni a szükséges feltételeket, mindenképp szeretnék folytatni a munkát. Távlati célok között szerepel egy farkaspark létrehozása, német mintára, kutatási és oktatási céllal. Jelenleg egy a farkasnevelésről szóló film utómunkálatai zajlanak, ami januárban kerül majd bemutatásra a DunaTv-n, Farkaslesen címmel.

Kiss Dominika
Kárpáti Csilla

A kiVETítés következő lapzártája
2005. március 4., minden írományt
vagy képet soxerettel várunk a
kivetites@freemail.hu
e-mail címre!

EXPAT VETS

The Official Magazine of Student Vets

2004. November-December

Year 3, Number 4

Free!

Free!

*This year Xmas is
cancelled...*

*unlike the
exam-period...*

EXPAT VET**C
o
n
t
e
n
t
s***One more time* 2.
Staph Reports

Dear Students 3.

Cat-stress 4.

Hungarian Explained II 5.

Sports News 5.

The Little Prince 6.

**THE SZENT ISTVÁN VETERINARY
UNIVERSITY'S STUDENT MAGAZINE**e-mail: kivetites@freemail.huResponsible Publisher: Daniel Bendzsel,
SZIE ÁOTK HÖK Pres.

Editor in Chief: Mark Hedberg

Editor Emeritus: László Zoltán Rév

Cover Art: El Guapo

Reporter: Maher Yehia
Zsuzsanna Menyhert

Photos: Anneli Harlem

Printing House: mondAt Nyomdaipari és Szolgáltató Kft.

PUBLISHED BY **IAMS**

One More Time!

Well, we had a Freshman's Ball, and we all had a ball. Despite starting the organization a little late, with relatively few people, it turned out to be a pretty good party! I'd like to take this opportunity to thank everyone who honored the party with their presence, and especially all the first years who took the Oath. In four years here I've never seen so many first years at the Ball, and I hope all of you had a great time. Beer flowed like water, food and drink was purchased and consumed in massive quantities, and the palacsinta (crepes) was delicious.

Many thanks go to Judit Horvath and Csaba Czinder who worked day and night for weeks to bring this occasion to the vet students of our Faculty, and to Kata Lapcsák, Laci Z. Rév, Kadosa Vissi, Pongrác Forgách, and Ádám Répánszky, who sold you everything you ate or drink there. Oh, sure, I was the English language emcee, but you can't thank yourself in public - that's rude. ;)

In other news, IAMS held another Best of Class in Nutrition competition in Madrid. The difference is that this year a Hungarian did not take home the top prize to Budapest. Katalin Jánosi took

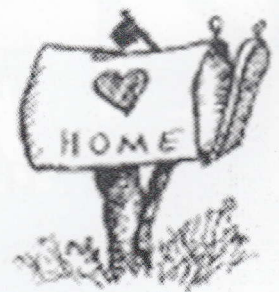
third place in this year's contest. This year's Prize went to Norwegian Aina Yndestad of the Szent István University's Veterinary Faculty! So our school won anyway! Congratulations Aina and Katalin! And congratulations to Professor Sándor Fekete, the man who orchestrated this great achievement. Professor Fekete's students have dominated the Best of Class in Nutrition contest almost since its inception. Four first places, a second place, and two third places. Our school has never placed lower, and if Professor Fekete has anything to say about it, we never WILL place lower. Be sure to read the Expat Vet in February for more details!

We've had a little feedback from the faithful readers of the Expat Vet, for which I'm very grateful. Maher Yehia's given us a report on the state of Veterinary Football. Deadlines prevent a full recap of the season, but we'll congratulate the winners in February. (Actually, a lot of stuff is going to have to go into February's edition...a combination of space and time defeated me.) And finally, several people saw the article about Bombi the lion in last month's kiVETítés, and based on their

suggestions, this month Bombi is coming to you in English.

In conclusion here are some slightly sobering words. Dark times are ahead of the students here...the exam season, to be precise. For some of you (first years) this will be your first time studying for an oral exam. Stressed? Don't be. Because you've gone to all the lectures, and taken part in all the practicals. You've faithfully written down every word the lecturer has uttered, and you're well prepared for anything they can throw at you.

You have, haven't you? No? Um. Ouch. Er...good luck, bold students, set your dates and take your tests. You will prevail. At least I hope so. No, really! ☺

kivetites@freemail.hu

Dear Students!

The Freshman's Ball is always a sad moment in a person's life, because we can feel the cold wind of the exam season blowing towards us. But who thinks of this, or any other important stuff, on this night of nights? That's not why we're there. The goal is carefree, cloudless entertainment! Once again IAMS Eukanuba helped us achieve this goal, as the Freshman's Ball could spread its wings thanks to their generous sponsorship.

It's well known that the Freshman's Ball is one of the semester's most time- and manpower- intensive organizing jobs. They undertook a month and a half of constant running, telephoning, finding sponsors and working with a constricting budget, and their efforts bore a corresponding fruit. Once again You could party the whole night through. Thanks go to Horváth Judit and Csaba Czinder, and all their hard-working colleagues!

The Ball officially began at 7pm, and by the time Dean László Fodor gave the Inaugural Speech at 8, a goodly number of students had come together in the Aula; Hungarian students, foreign students, and their guests. As is traditional, the first performance was the Hungarian Stork's (Freshmen's) Waltz. The Freshman's Oath followed, and was much enjoyed by the oath takers and the oath givers. Diplomas and ver- tebrae were given to all the first years.

Then came the Oaths accompanying movie, with Marci, Miki, Gryllus, and Pisti on stage.

Since after this point the memories of most of the attendees becomes rather vague on the subject of November 13, we can tell you that the enthusiastic dancing was occasionally interrupted. Belly dancing, Folk dancing, a raffle, and the selection of the King and Queen of the ball occurred at various points during the evening. And don't forget about the DJ's, the karaoke bar, Clubbin' Budapest, and the Partichokes! The karaoke alone was witness to many unveilings of hidden talent of musical talent. (Editor's note: We're gonna talk about Mark Welsh's Elvis impersonation for years, I tell you.)

In summary, this year's Ball was a great success, the partygoers could pick and choose their music from three different halls, and any food or drink required was supplied by the buffet, the cocktail bar, and the crepe station. The car key gnomes visited the Ball again, though. Despite our best efforts, the Phantom of the Cloakroom outmaneuvered the brave cloakroom attendants, and mixed up several jackets, shawls, and umbrellas. Ah well. Maybe next year.

To have a successful party here, you need three things: a good sponsor, good organizers, and a good audience. The first and third one were supplied.

Because all of you are here, and we have IAMS Eukanuba as our enthusiastic sponsor. Regrettably, however, the second requirement has become rather lacking these days. Everyone enjoys the Freshman's Ball, the Dormitory's Marek Days, the SzINA (Vet. Job Fair and Information Expo, which did not take place this year due to Hungaromed), and the Equus days. Everyone feels a right to blame the organizers if something doesn't go right, or something wasn't to their liking. But nobody notices that these organizers are Veterinary students, just like you. They write their tests, and sweat over the coming exam season, and never have time for their family, friends, partners, hobbies, or pets, just like you.

So I'd like to ask all my colleagues (students) to refrain from armchair-quarterbacking the organizers' blood, sweat, toil and tears. Instead, be at the right place at the right time. Come help out! Even if it is easier to offer advice.

Gábor Nemes
IAMS Representative
SZIE ÁOTK HÖK
Organizing Committee
President

This publication was made possible with IAMS Europe's generous support

Cat Stress

Cats view many things as stressful that their owners may not even consider. Reducing your cat's stress often results in a happier healthier and better-adjusted pet. First, cats are sensitive to some things that people think of as simply an everyday part of life. Noise is one of these things. Common traffic sounds, a loud radio, or television, may be getting on your cat's nerves. Cats have sensitive hearing and these noises can be much more than just an irritation. Providing your cat a quiet spot may also be providing your cat with considerable comfort. Cats also have an acute sense of smell making perfumes and colognes highly irritating. Finally cats are territorial and are sensitive to having their own personal space. If you have multiple pets an

intrusion on your cat's space can lead to stress. Giving your cat his own area can often reduce this stress. Keep an eye for other pets intruding on this space, or bigger pets bullying a smaller cat. Also, people placing items in a cat's space can be stressful to some cats even when intentions are good.

How you treat your cat can have a dramatic effect stress. As with all pets, cats need to have attention. While cats generally don't require as much attention as dogs, patting and playing with your cat every day helps keep them happy and feeling secure. Punishing or yelling at your cat can also cause stress. While it's not uncommon to correct bad behavior, often yelling and particularly physical punishment is not seen as correction, but simply as scary. Consider if you saw someone ten times your size, angry and approaching you. Cats can't always make the same connection between action and consequences that you do. Being consistent and kind in your treatment leads to a well-adjusted cat.

Another stressor for most anyone including cats is poor health. Stress can help bring about poor health, and poor health can bring about stress. Obviously, if your cat appears to be sick have a veterinarian check him out. Finally, look for possible signs of stress.

It's common for cats to act out when experiencing stress. The most extreme cases tend to be if a cat has been physically threatened. For instance, having an encounter with a wild animal or an aggressive dog. After the event a cat may attack its owner out of fear. Other signs of stress, usually of a lesser degree include acting out such as not using the litter box properly. Compulsive licking, grooming, or pulling out fur, as well as pacing or a lack of appetite are also a sign of stress. Reducing your cat's stress level can help both you and your cat. You are likely to experience less behavior and health problems when your cat is content, making life better for you and your cat.

from doctordog.com

A woman was walking along the beach when she stumbled upon a bottle. She picked it up and rubbed it, and 'lo-and-behold' a genie appeared! The amazed woman asked if she got three wishes. The genie said, „Nope, sorry, three-wish genies are a storybook myth. I'm a one-wish genie. So... what'll it be?" The woman did not hesitate. She said, „I want peace in the Middle East. See this map? I want these countries to stop fighting with each other and I

want all the Arabs to love the Jews and Americans and vice-versa. It will bring about world peace and harmony.“

The genie looked at the map and exclaimed,

„Lady, be reasonable. These countries have been at war for thousands of years. I'm out of shape after being in a bottle for five hundred years. I'm good but not THAT good! I don't think it can be done. Make another wish and please be reasonable.“

The woman thought for a minute and said,

„Well, I've never been able to find the right man. You know, one that's considerate and fun, likes to cook and help with the house cleaning, is great in bed, and gets along with my family, doesn't watch sports all the time, and is faithful. That is what I wish for ... a good man.“

The genie let out a sigh and said, „Let me see that cotton-pickin' map again.“

Hungarian Explained

-part two-

Welcome back to Hungarian Explained! Shockingly enough, I actually managed to work up Part Two of this fascinating magnum opus of education. I mean, despite the fact that I'm completely brilliant and really good looking, Hungarian is a pretty big language. From the thousands of words of Hungarian you may or may not want to learn, boiling down a list of the handiest words and phrases to a mere 800 words wasn't easy. It definitely took more than 20 minutes.

Let's start with the top five words you'll probably never use in Hungarian.

„Én“: I

„Te“: You

„Ő“: He/She/It

„Mi“: We

„Ti“: You (plural, informal)

Got it? Good. Now forget it. You'll use these words only rarely - and only if you want to emphasize the fact that you're talking about me, you, him, or whatever. But it's a common question - how can I look for you if I can't say „I“ or „you“? Another small detail is that

the third person pronoun in Hungarian is asexual. Bit like Salmonella, but without the nausea and diarrhea.

The next few words you'll use almost constantly. No, they're not rude words. Don't get excited.

„Vagyok“: I am

„Vagy“: You are

„Van“: is/there is

„Aha!“ the astute (whatever that means) reader exclaims. „What about 'he is', 'she is', or 'it is'?“ The answer is simple. They don't exist. „Ő van“ just isn't used in the Hungarian language.

„Vagyok“ is used just like „I am“ in English.

Introductions: „Mark vagyok“: I am Mark.

Statements about yourself: „Éhes vagyok“: I am hungry.

„Vagy“ is used the same way, but as 'you are'. See as above.

„Van“, however, is used as a sort of linking verb:

„Itt van“: Here (it) is.

„Ott van“: There (it) is.

„Van“ is also used frequently to find out

more about your surroundings, in combination with the following five words:

„Ki“: Who

„Mi“: What

„Hol“: Where

„Mikor“: When

„Miert“: Why

These words can be combined almost limitlessly with what you've seen here.

„Ki vagyok?“ Who am I?

„Mi vagyok?“ What am I?

„Hol vagyok?“ Where am I?

„Mikor vagyok?“ When am I? (this may sound nuts, but it can be used.)

„Miert vagyok?“ Why am I? (this one is usually used with 'here' or 'there'.)

The next two words are also quite important - but don't worry, they're short.

„Ez“ - this.

„Az“ - that.

So anytime you don't know what this or that is, just say „Mi ez?“ or „Mi az?“, respectively. You're asking „What (is) this?“ or „What (is) that?“.

Mark Hedberg

Sport

A football championship has been running since the beginning of November, every Monday between 12:30 and 14:30 PM. The idea is to bring together all the football lovers and make them lose the extra weight, beer bellies, and body damages that the Equus nights have done. 5 teams were created in a friendly atmosphere, trying to represent the multiple nationalities of the faculty.

The Championship is a round-robin tournament - every team has to play the other four, and obviously, the team with more wins is the winner. The teams are: Hungary, Ireland, Israel, Norway, and an International

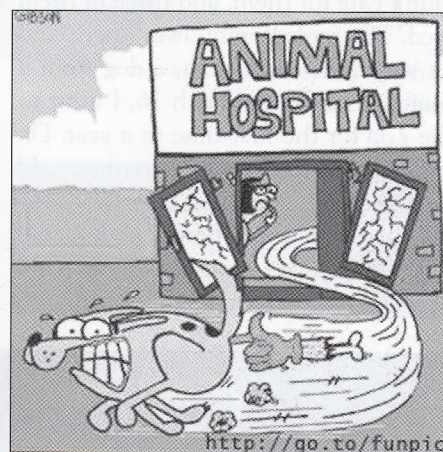
team that consists of the rest of the international students who couldn't gather enough players to represent their own countries.

After three rounds of matches (at close of press), Hungary is leading the Cup with wins over Ireland, Norway, and Israel. Ireland comes second after wins against the Internationals and the Norwegians.

The „season“ ends December 6, by which time either Hungary, Ireland, or the Internationals will have taken the Football Cup. See you on the pitch!

Yours in football

Maher Yehia

ATTENTION!

Driven by mysterious forces, for unknown reasons the editors were possessed to change SOMETHING in the magazine's design. If you find out what it is motivate us by sending it to kiverites@freemail.hu!

The Little Prince

The **Fourth Annual Animal Friends' Open Day** was held on September 25, 2004 at our Faculty. Among all the stands dealing with our furry friends and how to care for them, the Budapest Zoo and Botanical Garden had a booth, where Dr. Gabriella Kiss was autographing copies of a storybook called „Bömbi, the Lion Cub“. The media frequently followed Bömbi from his birth until his journey to South Africa. You could even pet him for a while. Bömbi's fans even tracked the little lion over the Internet. And we were curious why a Hungarian veterinarian would write a story about a lion, and wondered what the story was about.

Gabi, how did you meet Bömbi?

While I was wandering in Africa, Bömbi was born here at the Budapest Zoo and Botanical Gardens. The veterinarians had removed a birth control device from one of the lionesses (Mirza) there, because long term birth control can increase the risk of cancer. Not long after the operation, Mirza came into heat and became pregnant. Four cubs were born, but the mother didn't care for them, and three of them died. We took Bömbi away then, and he was raised by Tarzan, a dog from a Siofok pound. On March 16, I went to the Zoo for the first time in a year. Dr. Endre Sos, the head veterinarian, told me the details, and then escorted me to the little hut where Bömbi and Tarzan lived. Bömbi was about two months old by then.

Where did the „Free Bömbi“ movement come from?

As we walked towards the Zoo's exit, I asked Endre what Bömbi's fate would be. At the time all he knew was that Bömbi was on an exchange list, because there wasn't enough space at the Zoo to care for another lion. Perhaps another zoo would want him. Then suddenly I asked him: „Listen, what if we tried an African Wildlife Park? The kind that deals with returning captive animals to the wild!“ Endre later told me that for him it was an unbelievable idea. Why would Africa need a lion from Europe? Don't they have plenty? But he thought that since I go there so much, perhaps I'd find a willing place.

Did you know then where Bömbi would go?

No, of course not! All I knew was that life had given me a fantastic mission! I had to find a place that would take Bömbi, but I'd place him at my own cost if I had to. He was born to be free. I wrote to several parks that deal with rehabilitating captive animals. The next day I sat down in front of the Internet. It gave me so many addresses, it was hard to pick one or the other. And then one name came up: Wildlife Action Group, Republic of South Africa. Their reply came the next day: „Yes, Gabriella, the SanWild park will accept Bömbi.“

What exactly is SanWild?

SanWild's name is a contraction of „sanctuary“ and „wildlife“. Its founder, Louise

Joubert worked in marketing at a big company, when he helped with a campaign to save black rhinoceroses. Her outstanding ideas helped raise millions of rand. That day changed Louise forever. She moved away from Capetown, and settled in Limpopo. She took up arms against the illegal breeding of endangered species in South Africa, the goal of which was to ensure sufficient lions, wild dogs, antelopes and other animals were available for visiting tourists to hunt. Louise founded SanWild wildlife park in 1998 with her husband, Andre. Hurt, shot, and

wounded animals arrived one after another. Louise asked only that we cover Bömbi's traveling costs.

What did the Zoo have to say about this opportunity?

The Head of the Zoo and the managers unanimously said yes, Bömbi may travel to Africa. The machinery went into action at once. We had to find a sponsor, and on March 19, I asked one of the TV companies if they would be interested in the subject. They immediately said yes. From this point the Zoo staff began getting the required permits. Bömbi had to get many different vaccinations, and we had to plan

how to get Bömbi in shape to bear the rigors of his journey.

Did you get help in this?

Yes, Zoltan Molnar, the Government's Ecological Advisor took Bömbi's travel plans into hand. Zoltan helped and organized with unbelievable energy. We owe a great deal to him. He met with sponsors, oversaw the building of Bömbi's traveling crate, to let the lion have time to get accustomed to it. The Zoo's press release made sure that even the nation's top newspapers were spreading the news that Bömbi was moving to Africa. The media knew that this was a thankful subject, and that everybody loved this beautiful little cub. Crowds of mothers, fathers, and children came to see Bömbi one last time. I was an almost daily visitor to the Zoo myself.

Is this when you decided to write a storybook?

Yes. One night during all this, I took pen in hand and wrote the story. I told Bömbi's story so that the children would understand why a dog raised a lion, and why their little favorite was leaving. The storybook was published by the Zoo, and the income supports the feeding of the Zoo animals.

How was the trip?

Bömbi left for Amsterdam alone on May 13. It was only later that I saw the newspaper articles, the TV reports about Bömbi's last meal, and I learned what a fuss Bömbi made as he was bundled into his crate and he left for the airport. Hungary almost cried in unison for little Bömbi. The next day our team flew out after Bömbi. In Amsterdam we had a 20 minute layover, and I had that

long to make the connecting flight and to see if Bömbi was actually on board. We arrived in Johannesburg late at night, and made contact with Lionel Mortimer, who (as Wildlife Action Group's representative) got Bömbi out of Cargo. Bömbi was desperately afraid, his ears were pressed against his head, and he hissed like a wildcat, hiding in

SanWild is now home to 21 lions. The lions there were confiscated by the government from illegal breeders. Bömbi and his new friends need financial assistance, since feeding and caring for them isn't cheap.

SANWILD WILDLIFE TRUST
Address: ABSA LETSITELE
Branch Code: 334349
Account No.: 9111221180
SWIFT code: ABSAZAJ.J

waited to see what would happen. Nandi stayed inside, and calmly called for Bömbi. All at once Bömbi shook himself and walked out of the cage. Fearfully, but by himself. At that moment, dead tired, I suddenly broke down and cried. That's when I knew that all my months of work had borne fruit, and my mission was accomplished. Success! Bömbi made it through the journey, safely and healthily in Africa.

Has there been any news since?

Certainly. We are continuously updated from AfriTrust's homepage, and in addition we visited Bömbi in August.

When can we say that the program was successful?

When Bömbi is capable of independently hunting, and he loses his dependence on humans. As I see it, that goal is coming nearer every day.

Do you have any message for the students?

If you ever lose faith, remember Bömbi's story: if you really want something, then you'll find a way to do it.

Thank you for the interview!

Zsuzsanna Menyhert

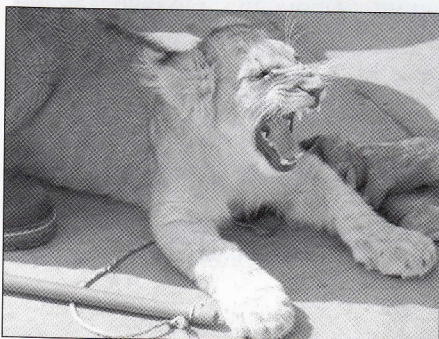
Translated: M. Hedberg

the back of his cage. Poor little dear, and he still had a long journey ahead of him!

How did the Bömbi was desperately afraid, his ears were pressed against his head, and he hissed like a wildcat, hiding in the back of his cage. Poor little dear, and he still had a long journey ahead of him!

How did they welcome you?

Louise Joubert and her husband Andre were waiting for us. After a brief introduction, the boys grabbed the crate off of the car, and Louise opened the door to get a good look at Bömbi. Bömbi was unchanged, spitting and sneezing at anyone who approached. The boys took the crate into a shaded corral, and Nandi took off the doors. We waited in front of the wire fence's gate and

Bömbi's homepage:
<http://allatvilag.chlap.hu/bombi>
portal:
<http://gportal.hu/bombi>

